

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI TESTVÉRKÖZÖSSÉG HAVILAPJA

2014/3
XXVI. évfolyam, 4. szám

120 Ft |

DÖNTÉS, VÁLASZTÁS

*„Az életet és a halált adtam előttökbe, az áldást és az átkot:
válaszd azért az életet, hogy élhess...”*

5 Mózes 30,19

KALENDÁRIUM
MÁRCIUS – BÖJTMÁS HAVA –
TAVASZELŐ – KIKELET HAVA

Március 5. – Hamvazószerda – A Nagyböjt kezdete
„Mert por vagy te, s ismét porrá leszel.” (1Mózes 3,19)
A farsangi időszak utáni első nap, a húsvét ünnepét megelőző 40 napos nagyböjt kezdete. Neve onnan származik, hogy az őskeresztények vezeklésként hamut szórtak a fejükre, ez a 12. századtól az egyházi szertartás része lett (hamvazkodás).

Március 8. – Nemzetközi Nőnap
„És monda az Úr Isten: Nem jó az embernek egyedül lenni; szerzek néki segítőt társat, hozzá illőt.” (1Mózes 2,18.)

Március 12. – 80 éve, e napon született Moldova György
1934. március 12-én született, Kossuth-díjas, legolvasottabb kortárs magyar írónk. Legnagyobb sikereit oknyomozó munkán alapuló riportköteteinek köszönheti. „Krisztus sem fordult vissza a Golgota közepéről, nekünk is végig kell járnunk a magunk útját, mert csak az út végén vár minket a Megváltás, és senkit sem válthattunk meg, ha előbb magunkat nem váltottuk meg.”

Március 14. – 220 éve e napon született Bem József
1794. március 14-én született az 1848/49-es szabadságharc egyik legnagyobb emigráns hőse, a lengyel Jozef Bem, a székelyek által Bem apónak nevezett hadvezér.

Március 14. – 135 éve e napon született Albert Einstein
„Engem az érdekel igazán, hogy mekkora szabadsága volt Istennek a világ megteremtésében.” „Vallásosságom a végtelenül felsőbbrendű szellem alázatos csodálata. E szellem a kis dolgokban nyilvánul meg, hogy megérthessük valóságát.”

Március 15. – Nemzeti ünnep
„Jogot tehát, emberjogot a népnek! / Mert jogtalanság a legrútabb bélyeg / Isten teremtményén, s ki rásüti / isten kezét el nem kerülheti.” (Petőfi Sándor: A nép nevében)

Március 16. – Purim
A perzsa uralom alatt élő zsidóság megmenekülésének emlékűnnep. A keresztény időszámítás kezdete előtt 450. körül történt eseményt Eszter könyve örökíti meg. A purim név a „sorsvetést” jelentő פּוּרִים púr szóból ered, mert Hámán így választotta ki az időpontot, amikor ki akarta irtani a zsidókat.

Március 19. – A cigányság világnapja
„Romának lenni ugyanolyan méltóság, mint magyarnak lenni.” (Solt Otília)
A világnap egy tavaszköszöntő ünnepből ered, a hagyományok szerint e napon indultak tovább a vándorcigányok a téli szálláshelyükről.

Március 19. – Magyarország német megszállásának 70. évfordulója
1944. március 19-én a német bevonulással szemben az ország semmi ellenállást sem tanúsított. A kormánytól kezdve lefelé közigazgatás minden szintjéig, a 600 ezer zsidó származású magyar állampolgár halálba deportálását bonyolító csendőrségig teljes, sőt lelkes volt az együttműködés.

Március 20. – 120 esztendeje, e napon hunyt el Kossuth Lajos
„Én ember és ember között faj-, nyelv-, vallásfelekezet miatt soha sem tettem, s nem is fogok tenni különbséget; az antisemitikus agitatót, mint a XIX-ik század embere szégyellem, mint magyar restellem, mint hazafi kárhoztatom.”

Március 21. – Antirasszista világnap
„Van egy álmom, hogy négy kicsi gyermekem egy napon olyan nemzet tagja lesz, ahol nem a bőrszínük, hanem a jellemük alapján ítélik meg őket.” (Martin Luther King)
A nap a világszerte erősödő és egyes embercsoportok társadalmi kirekesztését célzó folyamatok veszélyességére hívja fel a figyelmet.

Március 22. – 25 éve e napon alakul meg az Ellenzéki Kerekasztal
1989. március 22-én hozták létre a hatalommal szemben álló, demokratikus átalakulást sürgetők az Ellenzéki Kerekasztalt, melynek alapvető célja az volt, hogy a benne résztvevők egységes fellépéssel ellenálljanak az ellenzékét különalkukkal kecsegtető állampárt megosztó törekvéseinek.

Március 25. – Urunk megtestesülésének hírüladása
„Ímé itt vagyok, hogy cselekedjem óh Isten a te akaratodat.” (Zsidókhöz írt levél 10,7)
Az egyik legrégebbi egyházi ünnep. Jézus születését kilenc hónappal megelőző nap, melyen Gábor főangyal meglátogatta Máriát Názáretben a megtestesülés örömhírével.

Március 25. – Szent Dizmász napja
Dizmász a jobb lator, az első szentek egyike. Társa káromolta, ő azonban kérte Jézust: emlékezzél meg rólam, amikor országodba jutsz. Erre ő így felelt: „Bizony mondom néked: ma velem leszel a paradicsomban (Lukács 23,43).

Összeállította: KZ

Tartalom

KALENDÁRIUM – Március	2
BEVEZETŐ GONDOLATOK	
Lenni vagy nem lenni <i>(Iványi Gábor)</i>	4
AMIRŐL BESZÉLNEK	
Magyarország német megszállásának 70. évfordulója – Tallózás egy emlékmű felállítása körüli sajtóvisszhangokból	5
AKTUÁLIS	
Választások és választási komédiák Magyarországon <i>(Bereczky Géza)</i>	7
AZ EGYHÁZTÖRTÉNELEM NŐALAKJAI	
Corrie ten Boom <i>(Szabó Ildikó)</i>	8
HITÉPÍTŐ IRODALOM	
Vidáman járom az utam – Berta Isselmann missziósnővér életútja <i>(Czövek Olivérné ford.)</i>	9
ZSIDÓ ÉLET	
Választás – Döntés, Purim ünnepének tükrében <i>(Schlesinger Hanna)</i>	13
IFI SAROK	16
BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN	
Én Jézust választom itt végleg <i>(Göncz Zoltán)</i>	17
GONDOLKODJUNK!	
Morális döntés-e a kisebb rossz választása? <i>(Erős Máté)</i>	18
HÍRMOZAIK	20
EGYPERCES ÁHÍTAT MINDEN NAPRA	22
ÉLET ÉS IRODALOM	
Szerencsés megmenekülés <i>(R. Tibusek, Czövek Olivérné ford.)</i>	26
ÉLETEK , PÉLDÁK	
„Oda az igazság”	28
ANNO	
Apróságok Wesley életéből	30
AJÁNLÓ	30
ÉLET ÉS VIDÁMSÁG	31
ISTENTISZTELETI REND – Március	31
RÍMELOŐ	32

Hangoló

Gyakorlatilag egész életünkben döntünk, választunk. E nélkül léteznünk lehetetlen. Aki úgy érzi, nem tud dönteni vagy nincs választása, voltaképpen szintén ezt teszi. Azt választja, hogy döntsön helyette más. Némelyek szerint valahogy dönteni jobb, mint sehogy, vagy gyorsan dönteni is inkább megéri, mint hosszan nyüglődni. Rengeteg könyvet írtak a témáról, elemezték, ki milyen típus, mi alapján, mit választ – vagy éppen próbáltak segítséget nyújtani, hogyan kéne egy döntést meghoznunk. Olykor csöndre vágyunk, magányra, máskor, akit csak tudunk, megkérdezzük, mert elviselhetetlennek tartjuk a döntés súlyát – vagy nem bízunk saját értékítéletünkben, abban, hogy jogunk van önálló vélemény kialakításához. Nehezen hisszük, hogy a miénk is ér annyit, mint másoké. Aztán persze ott vannak választásaink következményei, melyek gondolata sokszor bénító rémülettel tölt el bennünket, máskor fejest ugrunk, vagy reméljük, hogy átgondolatlan döntéseik nem járnak számunkra kényelmetlen vonzattal. Felelősség. Mindazért, amit tettünk, mondtunk. Hogy ne hárítsuk másra, ne hazudjunk önmagunkról, önmagunknak. Talán ez a legnehezebb. Mégis, e nélkül nem válhatunk soha felnőtte.

Iványi Margit

IMPRESSZUM

Kiadja a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség * 1086 Budapest, Dankó u. 11. * Telefon/fax: (06-1) 577-0515 * E-mail: ev@wjlf.hu * www.metegyhaz.hu * ISSN1216 7223 * Technikai számunk:0444 * Bankszámlaszám:OTP Bank Rt.: 11708001-20520380 * Készíti a szerkesztőbizottság * Felelős szerkesztő: Iványi Margit * Felelős kiadó: Iványi Gábor * Munkatárs: Iklódy Janka, Takács István, Papné Fejér Ingrid * Éves előfizetési díj: 1440 Ft * Egyes példányszám ára 120 Ft * Megrendelhető a kiadótól és a MET lelkeszi hivatalaiban.

BEVEZETŐ GONDOLATOK

Lenni vagy nem lenni

*„...előtökbe adtam az életet és a halált,
az áldást és az átkot.
Válaszd hát az életet,
hogy élhess te és utódaid is!”
5Mózes 30,19*

Amikor az Egyedül Létező a maga felfoghatatlan valóságában úgy döntött, hogy a semmiből (*ex nihilo*) világokat teremt, értelmes rendet hoz létre, földet alkot, melyen élőlényeket formál, köztük az emberrel, akkor örökre mintát adott mindannyiunk számára. Mindig ez a kérdés: élet vagy halál. Lét vagy nem lét. Azt gondoljuk, hogy vannak kisebb jelentőségű döntéseink is, és ezért nem vesszük komolyan őket. Másra bízunk a választást, aztán rosszkedvűen átkozzuk kellemetlen sorsunkat és azt, aki tunyaságunk miatt dolgainkat irányítja. Lemondunk az abszolút isteni jó, igazság és jog melletti elkötelezettségről, mert létkérdéssé teszik földi akarnokok a hazugság mellé való kritikátlan felzárkózást. Elfelejtjük a jézusi intelmet: „*Mit használ az embernek, ha a világot megnyeri is, de a lelkében kárt vall?*” (Máté 16,26)

Isten nem hiába választotta Ábrahámot, vagy utódait, Izrael népét és e nemzetből Mózes, Dávidot, Pált, az apostolokat, Máriát, s nem utolsó sorban Jézust, aki Megváltónkká lett. Olyan nevesíthető személyek ők, akikben az átlagosnál jobban tükröződtek Isten magasabb rendű szempontjai és tervei. De ne gondoljuk, hogy a nép egyszerűbb, névtelen gyermekeinek nincs felelősségük sorsukat és a közösség helyzetét illetőleg. Az ő egyenkénti döntésük is nagyban befolyásolja azt, hogy miként is alakul az egész nép jövője. A rossz vagy a semmilyen döntés megpecsételheti az utánunk jövők sorsát.

Természetesen felvethető az is, hogy az önmagunkkal kapcsolatos alapvető választás nélkül van-e erkölcsi alapunk egyáltalán csak gondolkodni az utódok sorsáról. Elköteleződésünk az isteni jog, az igazság útja, az Úr törvényei, a Megváltó követése mellett, ez a kezdet. Azután naponként kell újra és újra választanunk bármilyen ügyben a jó és a rossz, az élet és halál között.

Körülöttünk népek forrongnak, döntenek szabadság vagy szolgaság, törvényesség vagy kapcsolati függés, alkotmányosság vagy diktatúra dolgában. El akarják dönteni, hogy mekkora hatalmat adjanak vezetőiknek. Mindent rájuk ruházzanak-e, lemondva a lelkiismereti döntés okozta kényelmetlenségekről, s így a szabadság méltóságáról is vagy áldozatot is vállalva, hallatni akarják hangjukat, meg akarják fogalmazni követeléseiket országuk, családjaik, mindennapjaik ügyeiben. Mit vár tőlünk, földi polgároktól az Úr? Vajon csakugyan azt, hogy alázattal és tétlenül szemléljük az erőszak és önzés gátlástalanságait? Isten akarata volna, hogy mi is tegyük magunkévá azokat az érveket, melyek alapján a szegényeket tudatlanságban és nélkülözésben tartják, hogy ördögi ravaszsággal elveszik egyesek szerzett jogait, megtakarított vagyonát, a választás és a másként szólás jogát? Hallgassunk, vagy szóljunk értük? Szabad-e hagynunk a történelem, az emlékezet meghamisítását csak azért, hogy elháríthassuk a mindeddig megtagadott bűnbánatot Isten választott népével szemben elkövetett nemzeti bűneink miatt? Helyezkedhetünk-e arra az álláspontra, hogy a hívő ember nem foglalkozik ezekkel a kérdésekkel, hiszen ő nem is ebben a történelmi korban és ezen a földön, hanem „az Isten országában” él? Isten mindent megad a jó választáshoz, de a döntés, s hogy lesz-e egyáltalán jövőnk, az rajtunk is múlik.

Iványi Gábor

AMIRŐL BESZÉLNEK

Magyarország német megszállásának 70. évfordulója –

Tallózás egy emlékmű felállítására körüli sajtóvisszhangokból

„Magyarország német megszállásának 70. évfordulójára emlékművet állítanak Budapest belvárosában, olvasható a kormányhatározat a Magyar Közlöny keddi számában.

Hogy kik, milyen eljárásban és mikor választják ki a műalkotás készítőjét, és hogy mennyi pénzt költenek az emlékműre, azt egyelőre nem tudni. Amit igen:

– A kormány társadalompolitikai szempontból fontos célnak tartja.

– 2014. március 19-re kell elkészülnie a megszállásra emlékeztető alkotásnak

– Az V. kerületi Szabadság téren áll majd.

– A Miniszterelnökséget vezető államtitkár (Lázár János) feladata, hogy a budapesti beruházásokért felelős kormánybiztos (Fűrjes Balázs) bevonásával megállapodjon a kerületi önkormányzattal (Rogán Antal); ez valószínűleg nem fog nehezen menni.

A kormány egyúttal felkéri az V. kerületi önkormányzatot, hogy az emlékmű elhelyezése érdekében a szükséges önkormányzati döntéseket hozza meg.

Az emlékmű megvalósítása nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügy lett, így nem kell építészeti-műszaki tervtanácsi véleményt beszerezni, településképi véleményezési eljárást lefolytatni.”

(index.hu, 2013. december 31.)

„Ez az emlékmű pontosan beleillik abba a politikai irányvonalba, amivel hazug módon próbálják Magyarországról lemosni a saját megtett bűnét. Ez az emlékmű ott lesz a szovjet emlékművel szemben, ezzel is egymás mellé állítva a két „megszálló” hatalom azonosságát. Ez az emlékmű pontosan bizonyítja, hogy a 20. századi történelem meghamisítása a könyvek után már az emlékműveket is elérte. (Egy rezsimváltás után a könyveket le lehet majd cserélni, de a szobrok elmozdítása minden pillanatban egy tüntetés vagy egy mozgalom kirobbantója lehet.) Nem tudom, miért nem tud ez az ország már felnőni. . . Nem tudom, miért ragaszkodik gyermekként a politikai jobboldal saját dajkameséjéhez, az ország született ártatlanságához. Szavazatokért minden eladó?”

(rabbi.zsinagoga.net , 2014. január 1.)

„Az Együtt-PM csütörtöki közleménye szerint „nem a megszállásnak, hanem az ellenállásnak kell emlékművet állítani”, az ellenállókra, a hősökre és az áldozatokra kell emlékezni – az emlékezés módját pedig közös ügyé kell tenni, nem ráerőltetni a fővárosra és az országra.

Juhász Péter kiemelte: az Együtt-PM szövetség elfogadhatatlannak tartja „a kormányzó többség közmegegyezést megkerülő ámokfutását szoborállítási, utcaelnevezési ügyekben, vagy a múlt értékelését és értelmezését kisajátító lépéssorozatát, mellyel az oktatási-nevelési tartalmat kizárólag saját politikai céljai, világképe szerint kívánja befolyásolni, meghatározni.”

(nol.hu, 2014. január 2.)

„A március 19-i szoborterv kegyeletgyalázó gondolatának nyilvánosságra kerülése óta a Wesley János Lelkészképző Főiskola Theológus és Lelkész Szakán rendszeresen kapunk kétségbeesett telefonokat és leveleket azoktól a holokauszt-túlélőktől és családtagjaiktól, akikkel elsősorban az 1941-es zsidódeportálás elszenvedőiként állunk kapcsolatban. A holokauszt által megkínzott testvéreink és honfitársaink szobortervek csalódását és szomorúságát csak növeli, hogy ezen újabb megaláztatásukra éppen a kormányzat által „holokauszt emlékvéne” nyilvánított 70. évforduló alkalmával kerül sor.

Rájuk is gondolva, és az ő nevükben is szót emelve úgy személyesen, mint a főiskola emlékezés- és emlékeztetés diakóniai jószolgálatában résztvevő munkatársként kötelességem tiltakozni az ideológiai lélek- és tudatfertőzés e legújabb szemérmertlensége ellen.

Külön is gyalázatosnak tartom azt a lelketlen gyarlóságot, amelynek jegyében a mai magyar kormányzat semmisnek kívánja nyilvánítani mindazt, amit meggyilkolt és porrá alázott honfitársaink elszenvedtek, és amit az egykor el- és kitalizáltak közül ma is velünk élő testvéreink átéltek.”

(galamuscsoport.hu , 2014. január 26.)

„Németország tisztában van a II. világháború alatt elkövetett bűntettek iránti felelősségével, és vállalja is ezt a felelősséget – a Magyarországon történt bűntettekkel kapcsolatban is. A magyarországi emlékhelyekkel kapcsolatos felelősséget alapvetően a magyar kormány viseli. Figyelembe véve a magyarországi holokauszt- emlékévé már szinte egy éve folyó, átfogó, nyilvános előkészületeit, amelyben részt vett vendégként Ausztria, Németország, Izrael és az Egyesült Államok nagykövete, mindazonáltal sajnálatosnak tartjuk, hogy az emlékművel kapcsolatos aktuális döntést nagyon gyorsan és széles vita nélkül hozták meg” – olvasható a budapesti német nagykövetség közleményében.”

(*mti.hu, 2014. január 27.*)

„Emlékezzen meg az alkotmány Magyarország anygali természetéről – nagyjából ez a lényege az Eötvös Károly Intézet fiktív alkotmánymódosításának, mellyel minden bizonnyal a német megszállás emlékműve ellen tiltakozik. Az Eötvös Károly Intézet szerkesztőségünknek eljuttatott közleménye szerint alkotmányba lehetne foglalni Magyarország anygali természetét. „Az Alaptörvény fiktív hatodik módosítása” című közleményben ezt olvashatjuk:

„Az Alaptörvény R) cikk (3) bekezdésnek a hatályos szövege a következő: »(3) Az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival, valamint Magyarország anygali természetével összhangban kell értelmezni.«”

Az indokolásban azt írják: „A kiegészítést azon általános meggyőződés alapján kell az Alaptörvénybe foglalni, hogy Magyarország akárcsak Gábrriel arkangyal eredendően bűntelen, ezért az Alaptörvény rendelkezéseit a magyar nemzet ártatlanságával összhangban kell értelmezni.”

A Szabadság téri emlékmű fő elemei a tervek szerint a német birodalmi sas és Gábrriel arkangyal lesznek. Gábrriel arkangyal eszerint a németek által megszállt Magyarország metaforája lenne.”

(*vs.hu, 2014. január 28.*)

„Boross Péter kiemelte: elképesztő a „túlreagálás” a szoborra. A kormány nagyon helyesen az 1944-es tragikus évfordulót emlékeztetéssé akarta tenni. A magyar népet tragédia érte 1944-ben, az emlékmű ezt örökíti meg, minden áldozat fájdalmát, ezért is érthetetlen az ellenkezés – vélekedett. Közölte: természetellenes egy szobor ügyében ez az óriási felháborodás. Úgy látja, nincs értelme „a zsigeri gyűlölködésből fakadó felháborodásnak”, mert az primitívvé teszi a vitákat. A holokauszt- emlékévet politikai okokból akarják lejáratni – mondta Boross Péter. Hozzátette: alig van olyan program az emlékévből, amelybe ne kötöttek volna bele, és

nem lehet véletlen, hogy ez pár héttel a választás előtt történik.” (*hvg.hu, 2014. február 2.*)

„Az emlékműről készült sketch és a látványterv, természetesen csak kellően gyenge minőségben került napvilágra, mégis leolvasható a koncepció. Középen Gábrriel arkangyal, aki ikonográfiai szempontból a magyarság számára, Szent Istvánnal, a kereszténység felvételével, így Magyarország legitimálásával kapcsolható össze. A szárnyas lény egy furcsa félig lerombolt görög templom szerű térben áll, az oszlopok letöredezve, már csak az aedikulás motívum maradt meg, és a kompozíció csúcspontja a madár, a birodalmi sas. (A timpanon létjogosultságára, egy tanárom adott abszolút logikus választ: Valaminek meg kell tartania azt a nagy állatot) Viszont az alapvető statikai funkció mellett... Mi van még? A nemes állat, amely ősidőktől kezdve jelképezi Németországot, leszáll Gábrriel szárnyára. A probléma csupán, hogy a náci birodalmi sas egy speciális változata volt az állatnak, ez viszont pont nem az. Az alapkonfliktus tehát a sas és az anygyal harca, Németország, és Magyarország, egy kis görögös kultúrával fűszerezve. A görög antikvitás, a kultúra egyetemes jelképe, amit a szörnyű sas végigszánt, ezen Gábrrielünk úgy megrendül, hogy még az országalmát is kiejti kezéből.”

(*enspire.hu, 2014. február 5.*)

„Az Amerikai Népszava osztja a világ aggodalmát a német megszállás tervezett emlékművével kapcsolatban, amely meghamisítja a történelmet, letagadja Magyarország részvételét és szerepét a világ egyedülálló népirításában, eltörli a szervezett tömeggyilkosság elkövetőinek felelősségét, továbbá tagadja a holokauszt egyik letragikusabb fejezetét és gyalázza a gázkamrákban elpusztított százezrek emlékét. Az emlékmű ártatlannak mutat be egy fasiszta rendszert, amely a náci Németország szövetségeseiként háborús bűnöket követett el. Az emlékmű létrehozásának terve azt a jogos aggodalmat veti fel, hogy a Horthy-rendszer tisztára mosásának célja az, hogy Magyarország jelenlegi kormánya elfogadhatóvá tegye a gyilkos Horthy-rendszer visszahozatalát. Ez a törekvés egy fasiszta állam működésének veszélyét hordozza Európa közepén, amely nemcsak a térség, de egész Európa békéjét és stabilitását is aláássa.

A német megszállás tervezett emlékműve nyílt bejelentése a fasiszta ideológia és társadalmi rendszer rehabilitációjának. Egy fasiszta rendszerben nem érvényesek a demokrácia szabályai, mert azokat maga a rendszer számolja fel. A fasiszmussal szembeni autentikus védekezés az antifasiszmus. Az antifasiszta harcnak Európában és Magyarországon is nagy hagyományai vannak.”

(*nepszava.com = 2014. február 6.*)

„A német megszállás emlékműve engedélyének visszavonására szólította fel a V. kerületi önkormányzatot a Demokratikus Koalíció vasárnap, az után, hogy a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége úgy döntött, többek között a szobor koncepciója miatt nem vesz részt a holokauszt-emlékév kormányzati programjain. „Ez az alkotás szimbólum: az érzéketlenségé, történelemhamisításé, az emberi méltóság semmibe vételéé, a szélsőjobboldali szavazatokért folytatott nyers politikai küzdelemé” – fogalmazott Kerék-Bárczy Szabolcs. Mint írta: Rogán nem csak zöld jelzést adott a szégyenletes emlékműnek, hanem büszkén vállalja is annak szellemiségét, amelyet minden jó érzésű ember

és szervezet, így a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége is elutasít. A Mazsihisz közgyűlése vasárnap hozott határozatot, amely szerint nem vesznek részt egyelőre a holokauszt-emlékév kormányzati programjain.” (nepszava.hu = 2014. február 9.)

(Válogatta: Kerecsényi Zoltán)

(A legutóbbi állás szerint május 31-re toltta a kormány a német megszállás emlékműve megvalósításának határidejét. A beruházást a Miniszterelnökség valósítja meg, az emlékmű megvalósításának irányítását Fürjes Balázs budapesti nagyberuházásokért felelős kormánybiztos feladatkörébe utalták – olvasható a Magyar Közlönyben. A Szerk.)

AKTUÁLIS

Választások és választási komédiák Magyarországon

1232-ben a Zala megyei szerviensek elérték, hogy maguk választhatták meg bíráikat, akiket szolgabíróknak neveztek. Ezt a jogot aztán előbb-utóbb minden megye megszerezte, így egészen a 1848-as szabadságharcig minden egyes vármegye küldhetett egy-egy nemes képviselőt a rendi országgyűlésekre. Aki olvasta a Kőszívű ember fiait, emlékezhet Ödön megválasztására és Rideghváry ármánykodására is.

Az 1848. évi V. törvénycikk bevezette az egyéni, egyfordulós, relatív többségi választási rendszert, amely minden, a huszadik évét betöltött és a vagyoni cenzusnak megfelelő férfinak adta meg a szavazati jogot. A választhatóság korhatára 24 év, feltétele a magyar állampolgárság és a magyar nyelv ismerete volt. Petőfi éppen hogy megfelelt ennek a korhatárnak, de Szabadszálláson kudarcot vallott. A választási rendszer egyébként kizárta a szavazásból a vagyontalanokat és a gazdai hatalom alatt állókat, de még így is 3%-ról 10%-ra növekedett a szavazásra jogosultak száma.

A dualizmus korában a választójogot az adózáshoz kötötték, az adóhátralékukat be nem fizetőket kizárták a szavazásra jogosultak közül. Mikszáth, aki maga is parlamenti képviselő volt, *Két választás Magyarországon* című művében igen szórakoztatóan mutatja be ezt a korszakot. Mai politikusaink is sokat tanultak Kathánghy Menyustól: hajrá, képviselőnek lenni, ha törlik, ha szakad! És ha már képviselő az ember, akkor szép csak

igazán az élet; a hölgyek is igen szeretik a hatalommal, meg pénzzel bíró képviselőket.

Érdekesség, hogy a nyílt szavazást nem a Horthy-korszakban találták ki, hanem már ekkor bevezették. A szavazó nyíltan, jó hangosan közölte a bizottsággal, melyik jelöltet támogatja. Ez a megoldás természetesen igencsak csábította a hatalmat, hogy megfélemlítsék a szavazókat.

1918-ban, a Károlyi-kormány alatt vezették be az általános, titkos, egyenlő, közvetlen és a nőkre is kiterjedő választójogot, amellyel minden 21. életévét betöltött, magyar állampolgárságú férfi, és minden 24. életévét betöltött nő rendelkezhetett, ám a hölgyeknél feltétel volt az írni-olvasni tudás is. Ezzel a választásra jogosultak számát tekintve (40 %) Magyarország Európa élvonalába került, az öreg kontinensen ekkor még ritka volt a nőkre is kiterjedő választójog. Nem kaptak választójogot a közégsúlyból élők, a kiskorúak, a csődeltárás alatt színlődők, de azok sem, akikre az erkölcsrendszert felügyelt.

A Bethlen-konzolidáció során aztán újra igencsak erősen korlátozták a választójogot. Az új rendelkezés alapján a lakosság kb. 30%-a szavazhatott, a férfiak 24, a nők 30 éves koruktól, ezen kívül 10 éves állampolgárságot, illetve bizonyos idejű helyben lakást követeltek meg a választójog feltételeként. Vidéken újra csak nyíltan szavazhatott a nép, hiszen „ez megfelelt a magyarság egészséges lelkületének, nyílt jellemének”.

A választások végeredményét mindenesetre 80 %-ban ez a fajta voksolás döntötte el. József Attila ennek hatására írta halhatatlan sorait: „Hisz nyíltan dönt, ki ezer éve, magával kötve, mint a kéve sunyít, vagy parancsot követ.” A korszak utolsó választójogi törvénye 1938-ban végre intézményesítette a titkos szavazást. A demokratikus választójog durva megsértését jelentette ugyanekkor a plurális választójog bevezetése, amely a konzervatívabbnak ítélt vidéki lakosságot erősebb választójogosultsággal ruházta fel, ezáltal 1,58 %-ot ért a vidéki lakos szavazata.

A második világháború után rövid időre újra megteremtették az általános és egyenlő választójogot, meg a titkos, közvetlen szavazás lehetőségét is, de alig két év múlva már százezreket fosztottak meg választójoguktól. A hírhedt kék cédulával az emberek lakhelyüktől távol is szavazhattak: az országot teherautókkal, vonaton, kerékpáron járó kommunisták közül sokan 15-20 helyen is leadták voksaikat. Érdekesség, hogy egy soproni legenda szerint néhány magyar diák a város hovatarozásáról döntő népszavazáskor, még 1921-ben többször is leadta szavazatát, ám ezt főleg a Rákosi,

de még a Kádár korszakban is keservesen meg is bán-ta, állítólag a kékcédulás választásokon trükközök in-nen is merítettek ihletet. A szabad választásokat aztán egy 1949-es törvény számolta fel, pontosan 40 évre. A nyugati sajtó némi joggal nevezte komédiának a létező szocializmus választásait. A félhivatalos álláspont ek-akoriban az volt, hogy milyen jó, hogy nem megy el az a sok pénz kampányra, bezzeg Nyugaton mennyit köl-tenek erre... 1970-től a jelölógyűlések résztvevői ma-guk is állíthattak jelöltet, majd az 1983. évi III. törvény kötelezővé tette a kettős jelölést. Az 1985-ös választá-sokon ennek hatására a 74 úgynevezett spontán jelölt közül 32-en kerültek be a Parlamentbe, köztük a sze-gedi Király Zoltánra, a televíziós szerkesztő-riporterre talán még emlékszünk is. Budapesten a demokratikus ellenzék is megkísérelte indítani többek közt Bauer Ta-mást, Langmár Ferencet, ifjabb Rajk Lászlót és Tamás Gáspár Miklóst, sikertelenül.

Az 1989-es változások egyik legfontosabb eredménye mindenesetre a valódi demokratikus választások meg-teremtése volt.

Bereczky Géza

AZ EGYHÁZTÖRTÉNELEM NŐALAKJAI

Corrie ten Boom (1892-1983)

„A békés, polgári Hollandia a horogkeresztes rém-uralom színterévé válik, az egyszerű órásmesternőből a földalatti ellenállás szervezője, üldözöttek vakmerő bújtatója lesz, az ódon családi ház hálószobájából fel-fedezhetetlen búvóhely készül. Corrie ten Boom lebi-lincselő életrajzának olvasása közben végig ott bujkál bennünk a legizgalmasabb kérdés: honnan volt annyi bátorság, lelki és fizikai erő ebben a legyőzhetetlen nőben, hogy az egész élete egy dologról beszéljen: „az öröm mélyebbre hatol, mint a kétségbeesés?” – ezek-kel a sorokkal hívja fel a Harmat kiadó a figyelmet ennek a különleges holland nőnek újonnan megje-lent életrajzi könyvére „A menedék”-re.

Életével, könyveivel, igehirdetéseivel egy egész ge-nerációra hatott szerte a világon. Talán egész élete arra készítette fel, hogy megedződjön, és új utakon járjon. Ifjúkori szerelme anyagi okok miatt nem vehette el.

A család hamar rájött, hogy Corrie-ra nem a hagyó-mányos női életpálya vár. Hagyták, hogy kitanulja az órás mesterséget – és ő lett hazájának első szakképzett órásmestere, aki apja műhelyében dolgozott évtizede-kig. Már az ötvenes éveiben járt, amikor Hollandiát megszállták a német csapatok. Elkötelezett keresztény-ként nem volt számára kérdés, mit kell ilyenkor tennie. Családjával együtt üldözött zsidó embereket bújtatott, hamis papírokat szerzett, pedig tudta, mit kockáztat. Az órásbolt forgalma egy darabig eltakarta az üzlet igazi tevékenységét. De valaki elárulta őket. Nyolcvannégy éves édesapja útban a koncentrációs tábor felé halt meg. Testvére a fiával együtt és a nővére is elpusztult. Amikor kiszabadult a fogságból árván, kiéhezve és megtörve kereste: Hol akarja Isten őt látni? Egy na-gyon csendes bizonyosság érlelődött meg benne. Elin-dult oda, ahová emberileg a legkevésbé sem vágyott menni, azok közé, akiket legszívesebben sosem látott

volna többé. Németországba ment és a romok között lakott. Isten szeretetéről és a bűnbocsánat valóságáról beszélt annak a népnek, amelynek óriási szüksége volt akkor erre az üzenetre.

De ehhez magának is át kellett mennie a megbocsájtás küzdelmén. A háború után halálra ítélték azt az embert, aki elárulta őket. Amikor meghallotta a hírt, levelet írt neki, és elmondta, mi lett árulásának következménye, de azt is, hogy megbocsátott árulójának. Jézus szeretetének és megbocsátásának egy kis példája volt ez csupán – hangsúlyozta. Az üzenet célba ért. Egykori árulója ezt válaszolta: „*Imádkoztam. Jézus, ha te ilyen nagy szeretetet tudsz adni a téged követők szívébe az ellenség iránt is, akkor még számomra is van reménység....*”

Corrie ten Boom évtizedekig, mint „Isten csavargója” utazta be az egész világot. Hirdette az evangéliumot katedrálisokban és börtönökben, arisztokratáknak és gyári munkásoknak. Az üzenete egyszerű volt és világos: Isten szeretete képes győzedelmeskedni az ember minden bűnén.

A hetvenes évei elején kimerült és az orvos azt mondta neki: „*Ha tovább folytatja ezt a munkát, akkor már csak egy éve van hátra. De ha egy esztendeig szabadságra megy, akkor még utána tíz évig dolgozhat.*” Egy szép kis ugandai házban tölthette el ezt a „szombatévet”. A ház

egy gyönyörű park közepén épült. Az időjárás ideális, a természet páratlanul szép volt. A kertből a Viktória-tóra lehetett látni, és ott dolgozni is tudott. Kampalában, a legközelebbi városban, egyetemek, templomok, börtönök, közösségek voltak. Heti két-három összejövetelt még meg is tudott tartani. Igen jó hatással volt rá, hogy ez alatt az egy esztendő alatt minden éjjel ugyanabban az ágyban aludhatott, hiszen az elmúlt húsz esztendő során talán ezer féle ágyban is megpihent már. Amikor letelt az év, úgy érezte, hogy a szomszéd városba szívesen vállalt még összejöveleket, kelkigondozást, szívesen ír még könyveket, csak engedje meg neki Isten, hogy minden éjjel ugyanabban az ágyban aludhasson. A válasz egy ruandai látogatón keresztül érkezett, aki felolvasta neki a Jelenések 2, 1-5-öt amiben ez áll: „*Az a panaszom ellened, hogy az első szeretetedet elhagytad...*” A 73 éves Corrie úgy érezte, Isten nem csak az egykori efézusiaknak üzent ezt, hanem neki is. És újra útnak indult Afrika, Amerika és Kelet Európa szomjazó világába.

Könyvei révén Magyarországra is eljutott. A hetvenes években evangéliumi bestseller-nek számítottak. Később azt mondták róla, karizmatikus-rajongó... Ma, annyi év távlatából úgy látom egy igazi bátor, szabad, Istenre figyelő nő volt. Korának hőse ...

Szabó Ildikó

HITÉPÍTŐ IRODALOM

Vidáman járom az utam – **Berta Isselmann missziósnővér életútja**

(részletek)

Jégrevü

Nagy plakát hirdeti: Jégrevü. Oda kell mennem, mondom magamban, de még nem tudom, hogyan. A jégrevükön többnyire németeket és osztrákokat találni, tehát német irodalmat viszek magammal.

Siegen-be megérkezve ott állok a nagy csarnok előtt, ahol az előadás lesz. „Mit tegyek, Atyám?” – imádkozom. Hiszen ezek nem lakókocsikkal jönnek, hanem autókon, és a szállodákban laknak. És nem is úgy lépnek fel, mint a cirkuszban, ahol hol az oroszlanok,

hol a medvék majd a majmok vannak a porondon. Ez a társulat szüntelenül munkában van. Határozatlanul járom körül a csarnokot. A hátsó ajtó az öltözőkbe vezet. Tudom, hogy itt nem üldöghetnek, de a fellépők itt mennek keresztül.

Legalább egy traktátust nyomhatok a kezükbe. Csendben imádkozva várok.

Egyszer csak megrohamozzák az öltözőt. Olyan ez, mint zene a fülemnek. Mindegyik kap egy traktátust. Aztán körülnézek. Elöttem hosszú folyosó, a végén egy

nagy deszka, egyfajta ülőalkalmatosság, ahol a fellépésükre várnak. Leülök a deszkára és várok. A szereplők átöltöztek, és a padhoz jönnek. Senki nem kérdezi: „Mit akar itt? Útban van!” Nyugodtan ülhetek.

Az ugrásokat gyakorolják, megnézik egymást, „rendesen” néznek-e ki. Isten szorosán tartja a szívemet, hogy ne morogjak amiatt, ami rajtuk van vagy nincs. A morgolás nem evangélium. Semmi haszna, ha a sötétség miatt mérgelődünk: a fényt kell beengedni! Ez sokkal hatásosabb. Tehát becsuktam a szemem, és csak a szívüket láttam, mást nem. Jönnek, és egy pillanat alatt már el is haladnak mellettem. Majd fáradtan rontanak be az öltözőbe, hogy átöltözzenek a következő jelenethez.

Így megy ez három órán keresztül. Közben megtanulom mindegyikük nevét, ők is tudják az enyémet. Épp Blanka jön. „Berta testvér, hogy adhatom oda a szívem Jézusnak?” – kérdezi. Jézusról beszélek és adok neki egy Újszövetséget. Csöngetnek: Blanka már itt sincs! Egy kis idő múlva egy fiatalasszony, Lilly érkezik. Mivel mindnyájan ki vannak festve, nem tudni, hogy néznek ki valójában. Lilly megkérdezi: „Berta testvér, bűn az, ha az ember szereti a szépet?” „Nem!” – válaszolom. „Milyen szép lehet Isten, aki egy ilyen szép világot teremtett! Még a megrontott teremtés is szép. A hegyek, a tenger, a művészet szép, és még mennyi minden! Igen, valóban sok minden szép. Régen azonban a szépség tartott fogva. Mióta azonban Jézus Krisztushoz tartozom, Jézus a szépség és köztem áll, köztem és az emberek közt is.

Jézus ott áll egyszerűen minden és köztem. Gyakran énekeljük „Szépséges Jézus”. Ha egyszer Isten országában Jézust fogjuk látni, az kimondhatatlan szép lesz! Akkor lesz a ’szép’ szónak igazán értelme!”

Az asszony kiönti a szívét: „Úgy szeretnék jó lenni és mindent jól tenni. Újból és újból megpróbálok, de nem sikerül. Igyekszem, hogy barátságos legyek, de hiába. Boldog házasságban élek, mégis minden nap sírok. Magam sem tudom, miért sírok annyit. Más szeretnék lenni, mint amilyen vagyok.”

Még sok más mindent elmond. Eszembe jut: Bármely pillanatban csengethetnek. Ezért így szólok: „Kérem, adja meg a várost, ahova innen utazik majd.” Megnevez egy franciaországi várost és a saját nevét. Aztán valóban csengetnek: már el is tűnt! Mindenkinek, aki csak egy másodpercig is a közelemben van, mondok valamit Jézusról. Így senki sincs a csapatban, aki ne ismerné a megváltást Jézus által. Azt gondolom: Ha letelik a három óra, majd körülvesznek és rengeteg kérdésük lesz. De semmi ilyesmi nem történik.

Az előadás után mind olyan kimerültek, hogy csak beesnek az autókba és elhajtanak. Ott állok egészen egyedül és Istennek mondom: „Atyám, mind elmentek!”

Írtam Lillynek, kaptam egy lapot tőle: „Végre van egy ember, aki imádkozik érted. Olyan boldog vagyok.”

Később hosszú levelet írt. Kilenc oldalon keresztül panaszkodott, bár korábban azt mondta, boldog házasságban él. Hiába: a legkedvesebb férfi, a legaranyosabb gyerekek sem helyettesíthetik Jézust. Küldtem neki még egy Újszövetséget, de azóta nem hallottam róla. Talán elvesztette a címet. Akárhogy is van: a menyei Atya tudja Lilly címét.

Vidámpark

A reggeli napfényben a mezőn még csendben állnak a tarka kocsik és a mutatványosok és művészek színes bódéi.

Elgondolkozva nézelődöm és összekulcsolom a kezem. Megköszönöm a teljes győzelmet, melyet hirdethetek ezeknek a Jézus által oly nagyon szeretett és keresett embereknek is. Ahogy közelebb megyek, néhány feliraton akad meg a pillantásom:

„Zöld pokol”

„A halál mint talizmán”

„Robogó boldogság”

„Rakétával a Holdra”

„Alaszka-expressz”

„Ördögkerék és szerelemvasút”.

Egy fiatalember lép hozzám. „Ön is itt van? Már 6 éve ismerjük egymást! Ma is fog énekelni?” Leszakíthatós naptárakat kér, hat darabot fog kifüggeszteni a munkások kocsijában. Más irodalmat és naptárakat is hálásan fogad. Énekemet, a „Mondd, ismered a csodálatos nevet?” messzire hallani. Egy nagyothalló egész közel jön hozzám és én egyenesen a fülébe éneklek.

„Kérem, menjen minden kocsiba” – ajánlja, és barátságosan elbúcsúzik.

A kis lakókocsiban barátságosan köszöntenek. „Mi már ismerjük egymást. Megint énekel?” A motoros artistanő félénken kérdezi: „Mi van a halál után?” Figyelmesen hallgatja szavaimat. A fia különösen nyitott és nővérével együtt mellém ülnek. A Jelenések 20-ból olvasunk és Jézus keresztjéről és feltámadásáról. Péter meghatottan köszöni meg a János evangéliumát, és Erika örömmel vesz át egy kis evangéliumi könyvecskét. Együtt imádkozunk. Életveszélyes motoros mutatványaik gyakran komoly gondolatokat ébresztenek bennük.

A rakéta pályán néhány munkás álldogál. „Esténként dörömböl a halántékom a zajtól, szörnyű itt!” – panaszkodik egy fiatal munkás, aki szívesen dolgozna máshol. És milyen figyelmesen hallgat!

Két kislány jó olvasnivalót szeretne. „Anya a nagymamánál van, aki tud jósolni. Ő tudja a címünket.” Gyorsan megtalálom a fekete kocsit. Már a cégtábla is elárulja a sötét tevékenységet. Mialatt felkapaszkodom a kis lépcsőn, megköszönöm Jézus védelmét. A varázslónő megadja az otthoni címüket, mikor megtudja, hogy a kicsiknek szeretnék örömet szerezni.

Aztán a lelkére beszélek a praktikái miatt, erre ki akarja tépni a noteszből a címet. Jézus neve említésére rikácsolva dob ki. Modersohn lelkész könyvét (*Az ördög igézetében*) mindenképpen meg fogja kapni! Kint egy ördögi tekintetű férfi vár. Átkozódva és káromkodva akar elúzni a térről, én pedig Jézus győzelméről és vére megtisztító erejéről éneklek. A körülállókát figyelmeztetem, hogy ne kérjenek tanácsot a varázslónótól, hogy ne kerüljenek a Sátán fogságába. „Jézus meghalt érted”, erre az üzenetre néhányan fel figyelnek. Egy férfi megkérdezi, mikor van istentisztelet: „Néha szükség van erre is”.

A kocsni tetején mázolóknak dolgoznak, lekiáltanak hozzám: „Van valami olvasnivalója számunkra? Énekeljen hát még egy éneket!”

Jézus szeretete gyorsabb, mint a leggyorsabb autó

Az utcán sok alkalom kínálkozik, hogy embereket „kényszerítsek bemenni”. Meghívom, akiket előtalálok. Egy postautó áll meg éppen. A vezető mosolyogva veszi át a „mennyei postát”. – Sok buszvezető már előre nyújtja a kezét traktátusért.

„Nagyon helyes!” bólogatnak. – A kukás kocsni emberei csodálkozva köszönik meg a mai kis írást, melynek ez a címe: „A kuka – prima intézmény”. Egy újságárus az újságokat rakja ki a kioszkban. Dörmögve nézi, ahogy minden újságban eltűnik egy traktátus. – A parki padon egy sétáló üldögél, gyönyörű kutyája van. Büszkén dicséri: „Ez hallgat ám a gazda hangjára!” „Őn is?” kérdelem. Ez elgondolkoztatja.

A villamosági művek mellett sem biciklizhetek el szó nélkül. Belépéskor a tisztviselő barátságosan köszön: „Ma sajnos nincs időm, de utánanézek, vannak-e nélkülözhető munkások.” A két fiatalember csodálkozik, miért küldik őket hozzám. De hamar a tárgyra térünk. „Én is tudom, de mindig halogatom” jegyzi meg az idősebb. A fiatal is elgondolkozik a hallottakon. Végül összekulcsoljuk a kezünket. Köszönetet mondva búcsúznak el.

A közeli vendéglőben sokan vannak. „Szeretnél egy barátot?” éneklek. Az ének mindenkinek tetszik. „Bár csak így hinnék!” sóhajt fel a pultos.

Néhány tehervonat útra készen áll. Gyorsan odafutok, és ellátom a vezetőket „útravalóval”. Aztán még imádkozom értük, amiért különösen is hálásak, mert ismerik foglalkozásuk sok-sok veszélyét. – Az utcaseprővel röviden megbeszélem a szívek tisztára söprését.

Egy autós a zöldben tartja déli pihenőjét. Rémülten utasít el, mikor látja a „mentőcsomagjaimat”, és hangozra felszavarja a rádióját. De szavaim eljutnak hozzá akkor is, ha belül forr a méregtől. A „Nincs még békességed” kezdetű ének sem teszi szelídebbé. De mikor látja, hogy nem megyek el, leteszi a fegyvert.

Lekapcsolja a rádiót és kinyitja az ablakot. „Tudom, hogy meg kell térnem, de útban van az autóm, még messze kell mennem – és”... szomorúan elhallgat. Komoly, félórás beszélgetésre kerül sor. A fiatalember fel van dülve, fény és sötétség harcolnak benne. Bár hiányzik az utolsó lépés, mégis együtt imádkozunk. Szótlatlanul megszorítja a kezem. Aztán elrobog – Jézus utol fogja érni!

Jézus szeretete gyorsabb, mint a leggyorsabb jármű. Jézus diadalmas „Elvégeztetett” kiáltása elnyom minden földi hangerősítőt. Győzelme megnyilvánul az országutakon, a kerítéseknél és utakon.

Találkozás egy porszívó ügynökkel

Este 10 órakor érkezem meg egy szolgálati útról. A pályaudvar előtt a kereszteződésben azt gondolom: „Bár csak jönne valaki és elvinne hazáig, ami még 4 kilométer.” Hirtelen meglátok egy férfit, aki be akar szállni az autójába. „Elvinne engem Kredenbach-ig?” „Nem, én Müsenbe megyek.”

„Nagyszerű, épp a lakásom előtt hajt el.” „Kérem, szálljon be!”

Alig indulunk el, máris Jézusról kezdek el beszélni. „Én vagyok a család fekete báránya. Minden fivérem pap. De én hallani sem akarok erről” jelenti ki.

Én azonban nem hagyom magam eltéríteni. Felvett a kocsijába, és végül is nem rakhat ki útközben.

Beszélgetésünk alatt egy gondolat ötlük fel bennem: meghívhatnám ezt az embert a lakásomba! Mikor megérkezünk, még imádkozom vele. – Ezt teszem minden taxissal is, mielőtt kiszállok. Csak aztán kérdezem meg, mennyit kell fizetnem.

„Jöjjön be hozzám!” hívom.

„Ez nem megy. Porszívó ügynök vagyok. Okvetlenül fel kell hívnom a feleségemet.”

„Megteheti nálam is, van telefonom.” De elhárítja a meghívást: „Szomjas vagyok, okvetlenül egy vendéglőbe kell mennem.”

„Van otthon almale, ihat nálam, és telefonálhat is.”

Nem jut eszébe több kifogás, együtt megyünk hát be a házba. Megkérem a háziasszonyomat: „Hilda, egy férfi van velem, adj légy szíves egy kis almalevet!” Még kekszet is kap hozzá. Az ügynök hirtelen megszólal: „Azt sem tudom, hova nézzek; a szobában a falakon mindenütt igés mondások vannak és képek.”

Tekintete a „Legyőzve” szóra esik, de nem tud vele semmit kezdeni. Így magyarázom neki: „Jézus sebei legyőzték az én sebeimet; ezért elvben semmi nem győzhet le. Ott pedig az olvasható: 'Igen, Atyám, köszönöm!’

Ez értem van, hogy mindig megköszönjem a rossz sebeimet. Isten áldása mindig nagyobb, mint a bajok, ha Jézushoz szoros belső kapcsolat fűz.

Sok áldás fakad a beteg szememből. Ha a vonatban megkérek valakit: 'Kérem, olvasson fel a Bibliából

vagy egy áhítatot az áhítatos könyvből; én magam már nem tudok', akkor minden útitárs figyel.”

A férfi pillantása végül megpihen a heverőm feletti szép svájci képeken. „Ezt bátran nézhetem” krákgolja. „Ha ön porszívó ügynök lenne, a szemeire való tekintettel naponta három porszívót is eladhatna”.

Kicsit kényelmetlenül érzi magát; a nevét sem mondja meg. Olvasnivalót adok neki, a feleségének és a gyerekeinek is.

Ezekkel a szavakkal búcsúzik: „Ha megszemjárom almalére, ismét eljövök önhöz.”

Meg vagyok győződve, hogy ezt a látogatást soha nem fogja elfelejteni. A beszélgetés hasznára volt a feleségének és a gyermekeinek is.

A „Whisky-resti”-ben

Felfegyverzem magam tíz angol nyelvű Újszövetséggel és Frankfurt am Mainba utazom. Már a buszon hallani angol beszédet. Osztogatni kezdem a Bibliát, s közben valaki megkérdezi: „A buszban találta ezeket?” „Nem, magammal hoztam”, válaszolom. Örülök, hogy az új tulajdonosok mindjárt olvasni kezdik a Könyvek könyvét.

A buszból kiszállva meglátok egy fiatalembert, aki nem néz ki idevalósinak. „Adhatok önnek egy angol Újszövetséget?” kérdem. „Köszönöm szépen. Én ausztráliai vagyok” válaszolja. Örömmel dugja zsebre a könyvet.

Végül már csak egy marad. A forgalmas utcán meglátok egy feliratot: „Whisky-resti”. Belépéskor teljes hangerővel kiáltom: „Ki szeretne egy Újszövetséget?” A csapos visszakiabál: „Lehet az enyém?” Egy pultnál álló férfi megkérdezi: „Mire jó ez?” „Örömet ad, békességet a szent Istennel, elrejtettséget, nyugalmat, őszinte szeretetet és igazi örömet, mely akkor is kitart, ha az ember vak és rákos!” válaszolom.

Átnyújtom Mennyei Atyám drága ajándékát és énekelni kezdek:

„Szeretnél örömet, igazi örömet? Engedd Jézust a szívedbe! Elveszi bűneidet, fényt teremt a sötétben életedet és szívedet megváltoztatja. Szeretnél örömet, igazi örömet? Engedd Jézust a szívedbe!”

Egy orosz lép hozzám. „Számomra is van valami?” „Igen, otthon.” válaszolom. A csapos felírja a saját címét a noteszembe. Megígérem, hogy egy egész csomag orosz nyelvű evangéliumot küldök. S ha ezután az oroszok vodkát vagy whiskyt akarnak, a csapos mind-egyiknek ad egy evangéliumot a saját nyelvén.

A csapos hálás. „Én is szeretnék önnek örömet okozni.” „Ha lenne valami alkoholmentes...”

Almalével szolgál. Imádkozva osztogatok szét keresztényen irodalmat, hálásan fogadják. A Szentlélek a Whisky-restiben is elvégzi majd a munkáját.

Mennyből pottyant pulóver

A második világháború után semmit nem lehetett kapni. Beteglátogatáskor egy nagybeteg férfire találok. Éhes a szeretetre, külső és belső melegségre. Búcsúzaskor megígérem: „Mához nyolc napra hozok önnek egy meleg pulóvert.”

A beteg rendkívül örül.

Hazafelé találkozom a pék feleségével. „Hol járt?” kérdezi. „Betegeket látogattam, és 8 nap múlva viszek egy szegény öreg férfinak egy meleg pulóvert.” „De hiszen önnek nincs pulóvere!”

„Nincs, de mennyei Atyámnak biztos van.”

Erre az asszony: „De ő nem potyogtat pulóvert az égből! Ehhez nagy hit kell!” „Igaz. De a nagy Istené minden pulóver!” válaszolom.

„Most aztán igazán tudni szeretném, honnan lesz pulóvere! Ha majd a kenyeret veszi, megkérdezem. Nagyon szeretném tudni!” nevet hangosan az asszony.

Útközben így imádkozom: „Atyám, az asszony téged nevet ki. Nem ismer téged; de te biztosan adsz nekem egy pulóvert. A beteg férfi fázik, beteg a tüdeje. Szüksége van egy meleg pulóverre. Köszönöm, Atyám, már előre.”

Előre hálásan megköszönhetjük, ahogy Jézus tette a csodálatos kenyérszaporításnál (Máté 14,19).

Előre megköszönte, hogy az öt kenyérből és két halból sok lesz. Én pedig köszönöm a pulóvert. Nyugodt vagyok és tudom, a pulóver meg fog érkezni.

Két nap múlva megyek a pékségbe és kenyeret veszek. A pékné természetesen megkérdezi: „Na, van már pulóver?” „Csütörtökig egész biztosan meglesz.”

Erre lenyúl a pult alá is kivesz egy teljesen új, vastag, meleg pulóvert. Átveszem a csodás darabot és felkiáltok: „Atyám, egy egészen új pulóver, és ilyen hamar!”

A pékné aztán elmeséli: „Mikor néhány nappal ezelőtt láttam magát a vonatban, ezt gondoltam: Berta Isselmann olyan bolond, hogy azt hiszi, Isten pulóvert potyogtat az égből. Ezt elmesélem a nővéremnek. Nem mentem mindjárt haza, hanem a nővéremhez és elmondtam neki a történetet.

A nővérem így válaszolt: Vettem a fiamnak egy új pulóvert, de neki ez túl vastag. Ha legközelebb Berta kenyeret vesz nálatok, add oda neki, hogy továbbítsa a beteg öregnek.”

Tudom, hogy a fiatalembernek nem lehetett a pulóver megfelelő, mert Isten már régen a betegnek szánta.

Természetesen nem vártam csütörtökig, hanem elrohantam a missziós házba, és elmeséltem a csodálatos imameghallgatást. Aztán elvittem az öregnek, aki ragyogó arccal húzta fel az égből pottyant pulóvert.

(Fordította: Czövek Olivérné)

ZSIDÓ ÉLET

Választás – döntés, Purim ünnepének tükrében

„Amíg élsz, örökké válassz és döntsél, hogy jobbra mész vagy balra, fölfelé nézel vagy lefelé... Ne legyen semmi kétséged abban, hogy két ellentmondó...ítélet közül az egyik biztosan igaz, a másik biztosan hamis. (Popper Péter)

A zsidó naptár szerint Purim (פּוּרִים), a sorsvetés emléknapja ádár hó 14-re vagy 15-re esik. (A Gergely-naptár szerint idén, 2014-ben ez március 15-16.)

Az ünnep neve a „pur” perzsa szóból ered, ami sorsvetést jelent. Történetét Eszter könyve, illetve „tekercese” (Misna Megila) – beszéli el. Az ünnep ádár hó 14-én van a legtöbb helyen, és 15-én azokban az izraeli városokban, amelyek Józsuá bin-Nun kora óta fallal vannak körülvéve. Ezt a 15-i Purimot Susán Purimnak nevezük, mert Susánban, a perzsa birodalom fővárosában ezen a napon szabadultak meg ellenségeiktől a zsidók. Purimkor arra emlékezünk, hogy i.e. 450. körül a perzsa Ahasveros (Xerxész) király főemberének, Hámánnak nem sikerült fondorkodása, hogy a zsidó népet kiirtsa. Ahasveros király uralkodásának 12-ik esztendejében, az első hónap niszán havában perzsa szokás szerint sorsot „purt” vetettek. Ez azt jelentette, hogy minden napra jóvendőt mondtak sorsvetéssel, azaz megkérdezték a sorsot, hogy mit kell tenniük. Ádár hó 13-át jelölte ki a sors számukra, hogy meg kell semmisíteni a zsidóságot az egész perzsa birodalom területén. Ebben a királynak sem volt döntési joga, választási lehetősége. Alá kellett vetnie magát úgymond a sors akaratának.

Purim micvája (parancsolata-kötelessége) a hét rabbini-kus micvá egyike; valójában maga is hét micvából áll: A zsidó nép történelmében a kezdetektől a mai napig végigkíséri a zsidóságot a szellemi és/vagy fizikai megsemmisítés veszélye. Ünnepeink is a legtöbb esetben üldöztetésekhez kapcsolódnak. Ahogy Hanukakor arra emlékezünk, hogy ellenségeink szellemileg akarták megsemmisíteni Izrael népét, de megmenekültünk, úgy Purimkor arra, hogy fizikailag akarták megsemmisíteni népünket, de megmenekültünk.

Ezért Purimnak több az anyagi vonatkozású megnyilvánulása, mint a többi ünnepnek. Evés, ivás, vigasság, maskarás tombolás. Úgy tűnik, a zsidó vallás nem sok döntési lehetőséget ad híveinek a napi életben és az

ünnepek megélésében. Életünk minden szegmensére kiterjednek az előírások. Mégis, van lehetőségünk a választásra a jó és a rossz között, a tradíciók folytatása és az elrugaszkodás között.

Poláris világunkban nem egyszerű eligazodni. Számptalan lehetőségünk van, milyen utat választhatunk, és az is rendkívüli adomány részünkre, hogy lehetőségeink tárháza igen széles. Életünk végéig lehetőségünk van a megtérésre, hogy tiszta szívvel állhassunk az Örökkévaló előtt.

Purim ünnepén is lehetőségünk van kifejezni gondoskodásunkat, szeretetünket a többi ember felé. Ahogyan máskor is, a szegényeknek adott ajándék kifejezi, hogy fennmaradásunk alapja a másikról való gondoskodás.

Választási lehetőségeink közé tartozik az is, hogy ennek a közösségnek a tagjaként hogyan élünk. Nincs az a kevés, amiből ne tudnánk adni. A purimi vidámság nemcsak sorstársainknak szól, hogy az Örökkévaló segítségével, de megfelelő döntéseinkkel, választásainkkal túlélhetjük a veszedelmeket, hanem a mindenkori, így a mai Hámán utódainak is, hogy lássák, nem sikerül megvalósítani beteg vágyálmukat, a zsidóság megsemmisítését. Hogy az Örökkévaló választott népe lehetünk, ez nem elsőbbséget jelent, hanem kötelezettséget: választásaink, döntéseink kiemelt felelősségét, felmenőinkkel, családjainkkal, a többi emberrel, de elsősorban az Örökkévalóval szemben.

Purim ünnepén az alábbiakat írja elő számunkra Eszter könyve: 1. Megila-olvasás; 2. purimi szeuda (étkezés); 3. „adagok” küldése („slachmonesz” ill. misloah manot); 4. szegények megajándékozása. Rabbijaink ehhez a négy törvényhez hozzátették a reggeli Tóra-olvasást.

Eszter böjtjét annak emlékére tartjuk, hogy Izrael népének böjttel, bűnbánattal, keserűséggel kellett visszatérnie a megfelelő útra, hiszen rosszul választottak, helytelen döntéseket hoztak, amikor az idegeneket akarták utánozni azzal, hogy Ahasveros király féktelen ivászatain is részt vettek, ahol a Szentélyből elrabolt edényeinkből ittak. Rossz döntés volt ez a zsidók részéről. A dögevés

és bálványimádás bűnébe estek szabad választásukból, ami hitünk szerint az egyik legsúlyosabb bűn. Ennek következménye lett, hogy ahhoz, hogy megtörténhesen a csoda, vissza kellett térnie az Örökkévaló tévelygő népének a helyes útra. Ehhez azonban könnyek, búbanat, jajszó és böjt vezetett. Hogy el ne felejtjük: minden választás és döntés következményekkel jár.

Ahogy ünnepeinken elhunytjainkra való emlékezéssel szakítjuk félbe az örömeiket, ugyanúgy váltja fel most a böjtot egyetlen pillanat alatt a féktelen vigasság, arra figyelmeztetve a zsidókat, hogy nem létezik felhőtlen öröm.

Erre a böjtre ugyanazok a törvények állnak, mint a többi közösségi böjtre. A böjt nem este kezdődik, hanem csak reggel, pirkadatkor. „Szlicheszt”, bűnbocsánatot kérő imákat mondunk. A reggeli Tóraolvasásban Mose rábenu imáját olvassuk (2Mózes 32,11-14), az aranyborjú vétkéért kért bocsánatot a népnek. Tányérokat tesznek ki a zsinagógában, és mindenki betesz három pénzdarabot.

Azért hármat, mert Eszter háromnapi böjtre és a Tóra parancsaihoz való visszatérésre kérte a diaszpóra zsidóságát. Ez kellett a csodálatos megmeneküléshez.

A gyilkos Hámán aljas döntéséért megkapta méltó büntetését. Ennek emlékezeteként a Megila felolvasásakor Hámán neve említésekor kereplőkkel, lábbal dobogással kísérik azt, mintegy a gonoszt elűzve.

A Megila-olvasás kötelességét (az áldásokkal együtt való meghallgatását) úgy kell tennünk, hogy egyetlen szó sem kerülheti el figyelmünket. Valahányszor elhangzik a Hámán-név, a felolvasó szünetet tart, amíg a gyerekek és a felnőttek zajt csapnak. Ha egy szó is van, amit nem hallunk jól, azt meg kell ismételnie.

A buzgó zsidók kóser Megilából (szófer által kézzel írt tekercs) követik a felolvasást, és maguk is halkán olvassák, hogy egyetlen szót se szalasszanak el.

Azt a négy mondatot, mely közvetlenül a megváltásról szól, fennhangon szokta olvasni a közösség a felolvasó előtt:

1. „Volt egy zsidó ember Susánban, a fővárosban, a Binjámín-törzsből való Kisfia-Simi fia Jáirnak fia, Mordeháj.”

2. „Királyi öltözetben vonult el a király színe előtt Mordeháj, kékben és fehérben, nagy arany koronával a fején, bisszus és bíborpalástban, ujjongott-örvendett Susán városa.”

3. „Fény ragyogott a zsidókra, öröm, vigasság, megbecsülés.”

4. „Mert a zsidó Mordeháj az első ember volt Ahasveros király után, nagy volt a zsidók szemében és kedvelt testvérei körében. Népe javát, az övéi boldogulását kereste.”

A Megila-olvasás micvája alól a nők nincsenek felmentve – pedig ez dátumhoz kötött micva – mert nekik is részük volt a csodálatos megmenekülésben, valamint azért is, mert a történet egyik főszereplője nő volt. (A

nők számára azért nincsenek dátumhoz kötött kötelezettségek előírva, mert a gyermekek, a család ellátása a legfontosabb feladatuk.)

Eszter királynő megmentette népét azzal, hogy férjének Ahasveros királynak megvallotta zsidóságát, és akár a halált is választotta volna népe megmentéséért.

A perzsa király, Ahasveros pedig emberséges, becsületes döntést hozott, amikor nem engedte a zsidókat meggyilkolni – annak ellenére, hogy először Hámán befolyására helytelenül választott.

Purim a „lakoma és öröm napja”, amikor nappal kell étkezést tartani. Esti étkezéssel nem teljesíthetjük a micvát. A „lakoma és öröm” borivást is jelent (a miszte, lakoma szó szerint ivászatot jelent). Bölcsseink azt mondták: „Köteles az ember annyira boros kedvre derülni, hogy már ne tudjon különbséget tenni aközött, hogy „Átkozott legyen Hámán és aközött, hogy Áldott legyen Mordeháj.”

Az „adagok” (Sláchmonesz) küldésének és a szegények megajándékozásának micváját úgy teljesítjük, hogy legalább egyszer kell küldeni legalább két adagot, mert a „küldés” szó egyes számban áll, az „adagok” szó többes számban. Ételt és italt is küldünk Purim napján.

A szegényeket dupla mennyiséggel kell megajándékozni, mert a héber mátánót leevjonim kifejezés szó szerint azt jelenti: ajándékok a szegényeknek. A könyörületesség fontosságát hangsúlyozza ez a micva. Így legalább két szegénynek kell ajándékot adni, és mindegyiknek minimum kettőt.

A szegények számára pénzt is adhatunk. (Leginkább ezzel szoktunk élni, mert a közeledő Peszachra több kiadásuk lesz.)

Purim a humor, a jókedv túltengésének napja. Hangulatában hasonlít a télbúcsúztató farsangokra. Maszkákba bújnak a zsidók, kortól-nemtől függetlenül, színelőadásokat, „Purimspiel”-eket tartanak, „purimrabbít” választanak. Ilyenkor nem tilos a vezetőket sem kigúnyolni. A hagyományos sütemény ilyenkor a hámantáska vagy héberül hámánfüle lekvárral vagy mákkal töltve.

Susan-Purim Mind Erec Jisráélben, mind a száműzetésben ádár hó 14-én van Purim. Jeruzsálemben viszont 15-re esik, mint ahogy 15-én volt Susánban, a perzsa birodalom fővárosában és minden olyan városban, amely már Józsva Bin-Nun korában (kb. 3000 évvel ezelőtt) is városfallal volt körülvéve. Ezért ezt a napot Susán Purimnak nevezik vagy „nagyvárosi” Purimnak, a 14-i Purimot pedig a vidéki Purimnak.

Hámán terve nem volt egyedülálló. Az évezredek során sokan léptek nyomába, ami a zsidóság megsemmisítését illeti. Purim története a mai napig aktuális. Rávilá-

gít arra, milyen rossz, erkölcstelen döntések születtek a történelemben. Hány esetben képtelenek az emberek elfogadni a másságot, legyen szó vallásról, kultúráról, politikáról. Ádám és Éva óta lehetősége van az emberiségnek választania jó és rossz között. Mégis, hány rossz, embertelen döntés született és születik ma is.

Látszólag, az események váratlan fordulata folytán az elnyomó fegyvere visszafordul önmaga ellen, ahogy Purim történetében is láthatjuk. Azonban, hogy a zsidók meg tudták védeni magukat az erőszakkal szemben, az mindig az emberséges választásokon és döntéseken múlt, túl az Örökkévaló gondoskodásán, és ez ma is reménységet ad számunkra a túlélésre.

„Senki sem lehet boldog addig, amíg más emberek vagy események áldozatának érzi magát. Nagyon fontos megértenie, hogy az ember mindig maga dönt az életéről, bárhogyan alakul is.” (Laurent Gounelle)

A kabbala szerint mindannyian bekötött szemmel érkezünk a világra. De le kell vennünk a kendőt, hiszen csak akkor válhatunk felnőtté, ha választásainkban, döntéseinkben a helyes utat keressük, amely nem lehet más számunkra, mint az Örökkévaló által kijelölt út.

A kabbala álláspontja szerint, ha nincsenek játékszabályok, bármennyire tehetségesek vagyunk is, csak káosz lehet a végeredmény.

A zsidók számára túl azon, hogy a választás és döntés joga a kezünkben van, vallási előírásainkat betartandó, a tanítás során tudunk értéket, felelős választási-döntési lehetőséget adni gyermekeink kezébe.

A Lubavicsi Rebbe sokat foglalkozott a gyermekek nevelésével oktatásával. Véleménye szerint *„az igazi oktatás a személyiség legmélyebb rétegeibe hatol, s képessé tesz minket, hogy a felfogott információt a belülről jövő kreativitás fokozására használjuk. Az oktatás azt jelenti: mi magunk, barátaink, családjaink fogékonyabbá válunk a teljes igazság világára, hogy életünket a saját kívánságunknál sokkalta nagyobb jónak szenteljük”*.

Matematikára tanítjuk a gyermekeket, hogy módszeres gondolkodásra neveljük őket, s hogy boldoguljanak az üzleti életben. Nyelvekre tanítjuk őket, hogy képesek legyenek közölni mondandójukat. Természettudományokra tanítjuk őket, hogy megértsék annak a világegyetemnek a fizikai jellemzőit, amelyben élünk. Mindez helyes és jó, és vitathatatlanul fontos. Ám ezeknek a tudományágaknak egyike sem hat szükségképp arra, hogy miként fog viselkedni a gyermek a mindennapi életben. A történelmet tanulmányozva láthatjuk, nagyon is lehetséges, hogy valaki, aki nagy jártasságra tesz szert valamiben, tegyük fel a természettudományban, tehetségét a pusztítás szolgálatába állítja. Mikor aztán ezt a szemére hányják, s figyelmeztetik, hogy viselkedjék Teremtője akarata szerint, az illető gyakran teljes meggyőződéssel feleli: „Engem sok mindenre megtanítottak

iskolás éveimben, de azt soha senki nem mondta, hogy miért kell rendesen viselkedni.” Az, hogy a gyermeket a maga választotta értékrend szerint engedjük felnőni – abban a hiszemben, hogy nem szabad korlátoznunk személyiségi jogaiban – épp oly nevetséges, mintha a szülő választást engedne gyermekének, hogy beoltsák-e vagy sem valamilyen betegség ellen.

Az igazi nevelés – az életre való nevelés – abból áll, hogy megtanítjuk a gyermeket: megmásíthatatlan kötelességük az Örökkévaló iránt, hogy erkölcsös, erényes életet éljenek, amely lehetővé teszi, hogy fenntartsák önmagukat, s jobb világot teremtsenek gyermekeik és az eljövendő nemzedékek számára. Ennek okáért a gyerekeket jó szokásokra kell nevelni, meg kell tanítani őket jó és rossz megkülönböztetésére, méghozzá még jóval iskolás koruk kezdete előtt. “

Amikor Purim ünnepén a Megilát olvassuk, a visszaemlékezésen túl gyermekeinket is tanítjuk a helyes választásra, a döntések felelősségére, valamint arra, hogy létezik felettünk egy magasabb intelligencia, az Örökkévaló, akinek segítségével tudunk helyes döntéseket hozni magunk és a világ érdekében, hogy dolgozhassunk annak javításán. Ehhez azonban élnie kell közöségünknek.

Purim ünnepén a felolvasás befejeztével az alábbi áldást mondjuk: *„Áldott vagy Te, Urunk, I-ünk, a világ Királya, aki perbe száll értünk, ítél ügyünkben, bosszút áll sérelmeinkért, megfizet azoknak, akik az életünkre törnek, megfizeti ellenségeinknek, ami jár nekik. Áldott vagy Te, Urunk, aki összes ellenségeinknek megfizet, megváltó I...”*

Schlesinger Hanna, Tel-Aviv

*A szeretet választás dolga. Hogyan is tudnánk egymás szeretet-nyelvén beszélni, ha a szívünk tele van a múltbeli bántások miatt érzett sérelemmel, haraggal, és nehezteléssel?
A válasz emberi természetünkben rejlik.
Választási képességgel rendelkező teremtmények vagyunk, és megessük, hogy rosszul döntünk.
Bántó szavakat mondunk, és sokféleképpen vétünk egymás ellen. Ha az adott pillanatban jogosnak is tünnek a szemünkben, később gyakran megbánjuk ezeket a döntéseinket.
De nem szükségszerű, hogy a múltbeli hibáinkat a jövőben is elkövessük. Szakíthatunk hibás döntéseinkkel, és választhatjuk a szeretetet.*

Gary Chapman

IFI SAROK

Néha nem könnyű döntéseket kell hoznunk, de ha figyelünk Istenre, segít megértenünk mi helyes és mi nem. Így tett egy kislánnyal is, aki nehéz döntés előtt állt. Ismerd meg történetét a Bibliából a 2 Királyok könyve 5. részéből!

Nyolc különbséget találhatsz a két kép között, ha szemfüles vagy. Keresd meg őket!

A történet során, mindnek komoly döntést kellett hozniuk, és nem mindenkinek sikerült a helyes lépést megtennie. Keresd meg a következő neveket a táblázatban! Ki volt közülük aki nagyon helytelen döntést hozott? _____

rabszolgány, Elizeus, Géhazi, Naamán, Jórám, Benhadad, szolgák

R	G	F	I	U	É	L	A	U	I	K	S	Á	O	P
E	J	D	P	Í	G	N	Á	Z	O	J	Z	Ú	I	E
D	K	S	O	Y	É	B	M	T	P	H	O	Y	U	L
G	J	A	U	X	H	V	F	R	Ő	G	L	X	Z	I
T	Ó	J	Ó	R	Á	M	D	E	Ü	F	G	C	T	Z
U	R	A	B	S	Z	O	L	G	A	L	Á	N	Y	E
Z	Á	W	I	C	I	B	S	W	Ó	D	K	V	R	U
N	M	E	Z	V	B	N	F	Q	Ú	S	Á	B	E	S
M	L	R	B	E	N	H	A	D	A	D	É	N	W	Ő
É	Á	T	Z	N	A	Á	M	Á	N	A	L	M	Q	K

Jó munkát kívánok!

Tdke

BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN

Én Jézust választom itt végleg

E kantáta (*Miért vágnék, világ, rád – Was frag ich nach der Welt*, BWV 94) 1724. augusztus 6-ra íródott. A szöveg Balthasar Kindermann (1636–1706) 8 versszakos korálján alapul, amely az isteni örök értékekkel veti össze a földi élet efemer hívságait. Az eredeti korálszöveg 3. és 5. strófáját az ismeretlen átíró recitativókká bővítette, míg a 2., 4. és 6. versszakot áriákká alakította. Az 1., illetve a 7. és 8. strófa szövege változtatás nélkül hangzik el a kompozíció elején és végén.

1. Korál: Virtuóz fuvolaversenyként hat a nyitótétel, amelynek sodrását az énekkar által megszólaltatott fegyelmezett korál zabolázza: *Miért vágnék, világ, rád, / És nem kell múló kincs sem, / Ha itt Te laksz magad / Úr Jézus, csak e szívben! / Mert egyedül Te vagy / Számomra boldogság, / S Te adsz majd nyugalmat: / Nem vágyom rád, világ!* (Liedemann Ákos fordítása) (A mű a világhálón meghallgatható: <http://www.youtube.com/watch?v=TffaCf0BrHk>)

2. Ária (basszus): Ahogyan az előző tételben a „nyugalom” (*Ruh*) hosszan elnyúló hangként valósult meg, ebben az áriában is a hangok hosszúsága–rövidsége érzékelteti, mi tartós, s mi illanó: *E lét nem más, mint tűnő árnyék, / Mely elillan és tovaszáll, / Mint idő múlik, s meg nem áll. / Ám, hogyha minden veszni tér, / Az biztat csak, hogy Jézus él, / Így engem Hozzá űz a vágy. / Ezért: nem vágyom, világ, rád!*

3. Recitativo és korál (tenor): Két oboa kíséri az énekes díszített koráldallamát. Az arioso rendre énekbeszéddé alakul, aprólékosan részletezve a törtetés, az önhiúság bűnét és hiábavalóságát: *A világ hírnevet / Csak kiválóktól vár el. / Ki gögös, díszes palotákat épít, / S mert vágya tisztos hivatal, / Új ruhát hord, nem régít, / Mely bíbor, ám díszített arannyal. / A neve ismert legyen / Mindenek előtt, szépen csengjen. / Önhitten tör / Ő fölfelé, felhőket ostromolva / Igyekszik fennkölt, nagy dolgokra, / Ám nem gondolta meg, / Mily gyorsan múlnak mind el. / Mert gyakran sápaszt állott lég / Egy délceg testet, mely sárban fekszik rég, / Hol földi pompa eltűnik, / És ez a lét már nem gyötör; / Mely olykor csak sok kint okozott itt. / Ó, ilyen lim-lomot / A lelkem már rég messze eldobott. / Az pedig, mit szívem / Itt másnál jobbnak vél, / Hogy híveinek itt ki megbecsülést adva / A lelkemet / Rút önteltségtől menti meg, / Hogy ne legyen fennhéjázás rabja, / Csak Jézus maga az, / Ki*

nekiünk mindig ugyanaz. / Jogos, hogy mondják, amit teszek, bolondság: / Nem vágyom, világ, rád!

4. Ária (alt): Az eddigi tételek kíséretére egyfajta világias, ironikus hangvétel volt jellemző. E központi, fájdalmas szépségű áriában mindennek nyoma sem marad. A világ hívságaival való őszinte szembenézés, a talmi, hazug dolgok elvetése után megszületik a visszavonhatatlan döntés – „Én Jézust választom itt végleg.”: *Szédült világ, szédült világ! / Gazdagságod, pénz, jószág / Csalás csak, és mind hamis. / Te számolhatod tenger pénzed, / Én Jézust választom itt végleg; / Jézus, Jézus egyedül / Menti lelkem mennybe föl. / Szédült világ, szédült világ!*

5. Recitativo és korál (basszus): Krisztus választása látóvá tesz, felfedve az eddig vonzónak, boldognak tűnő világ valódi arcát: *A világ bánkodik. / Mi lehet bűja alapja? / Balgaság! Ennek fő oka: / Ha bukik, majd megvetik. / Mily szégyen itt! / Az Isten úgy szeretett téged, / Hogy drága Fiát küldte le, / Hogy bűnödre / Ő szerezzen itt váltságot tenéked, / S te szenvedni itt Jézusért nem akarsz? / A bánat itt lenn nem lesz nagyobb soha, / Ha rosszindulattal, / Bár tisztelettel szemlélik. / Az válik javamra, / Ha Krisztus szégyenét / Én vállalom majd át. / Bár szenvedés ez nékem manapság, / De tudom jól: örökkévalóság / Lesz majd jutalmam fönn az égben; / Ha e világ / Csak csúfol s gúnyol engem, / S ha még oly hitványnak is lát, / Ha becsül Jézusom: / Nem vágyom, világ, rád!*

6. Ária (tenor): Az eredeti korál 6. versszakából merít a tenor- és a következő szoprán-ária. Mindkettő táncjellegű, a 6. tétel egyfajta *pastorale*, a 7. *bourrée*. Az elemzők többsége érzékeli az alapvetően vidám zene és a szövegben megfogalmazódó világ-undor között feszülő ellentmondást. E derű oka azonban nem jelen idejű, sokkal inkább a jövőre, a Jézus oldalán elnyerhető mennyei üdvre vonatkozik: *Jó kedvvel áldhat földi lét. / Az káprázat csak, önteltség, / Nem emelhet föl engem. / Itt lenn csak szennyet túrni készlet, / Mint végzik azt a földi férgek, / Ez ébreszt vágyat mennybe mennem.*

7. Ária (szoprán): *Ki csak e vak világnak él, / S úgy véli: lelke mit sem ér, / Az undort kelt itt bennem, / De vágyom, Jézus, Hozzád térni, / Bűnömet bánva, hitben élni, / Így lehet Tőled üdvöt nyernem.*

8. Korál: Egyszerű zárótétel emeli ki, erősíti meg a kantáta fő üzenetét: *Nem vágyom, világ, rád! / A semmibe kell tűnnöd, / Bár tekintélyed nagy, / A halálhoz nincs közöd. / Elhagynak javaim, / És minden földi vágy, / Ha Jézus nem hagy el: / Nem vágyom rád, világ!*

/ Nem vágyom, világ, rád! / Mert Jézus az én éltém, / A kincsem, mindenem, / övé vagyok egészen, / Ó, itt a menny nekem, / Amire lelkem vágy. / Csak ismételem hát: / Nem vágyom rád, világ!

Göncz Zoltán

GONDOLKODJUNK!

Morális döntés-e a kisebb rossz választása?

Mi, ennek a sokszor reménytelenségbe burkolt sorsú országnak állampolgárai hozzá vagyunk szokva ahhoz, hogy rosszat kell választanunk. Szinte már reménysugárnak tűnik, ha van egyáltalán lehetőség a választásra, és ezzel a lehetőséggel együtt feltűnik a horizonton a maga fenyegető valóságában a KISEBB ROSSZ. Óriási eredmény, ha egyáltalán a tárgyalási univerzum pluralitásban mutatkozik meg és nem a fátum ésszerűtlen determinizmusa vezeti a felelősnek nem nevezhető döntést.

Különös ez, hiszen gyakran sejteni véljük, hogy mi is az, amit szeretnénk. Nem pragmatikusan, szinte álmodozva-elképzelve a lehetetlent. Tekintve, hogy hazánk nem az afrikai kontinensen helyezkedik el, némi ízelítőt kaphatunk arról, hogy nem olyan távoli szomszédaink hétköznapijait határozzák meg azok a garanciák, amelyekről mi álmodunk vagy álmodni sem merünk. Hiába szólnak a harangok a nyugat elmúlását jelző emlékszerterektől, az adatok világosan beszélnek sikerességről, hiszen az európai kontinens országai együttesen a világ legnagyobb pénzben mérhető értékét termelik meg a történelem jelenlegi állása szerint. Igen, itt a szomszédban.

Az, hogy jót miért nem választhatunk, az egy másik kérdés. De az, hogy vajon etikus-e a kisebb rosszat választani, már komoly fejtörést igényel. Morális dolog-e rosszat választani, hogy ha nincs jobb? Nem tisztességes-e magunkat tisztán tartva mintegy felül-emelkedni a fertőn, kívül maradni megőrizve a tisztá megvalósítható tökéletességben való hitünket minden kompromisszum nélkül?

A kisebb rossz problémája egyidős a diplomáciával és mint olyan, a politikai gyakorlat alapmetodológiai közé tartozik. Ezt követve választották a bizánciak a turbánt a latinok uralma helyett. Ezt alkalmazta az Egyesült Államok a hidegháború alatt. De vajon ezek a példák elégségesek-e arra, hogy megnyugvással döntsünk egy lose-lose (minden kimenetel esetén vereséggel is járó) szituációban?

Két kérdést kell tehát megválaszolnunk: Egy döntéseit racionálisan végiggondoló egyén választja-e a kisebb rosszat? És azt, hogy: Egy önmagát morálisnak tartó egyén választhatja-e a kisebb rosszat elvei feladása nélkül?

Az első kérdés megválaszolásához a játékelmélet egyik különös problémájára, a fogolydilemmára kell utalnunk. A racionális döntések elmélete alapján, ha minden játékban résztvevő egyéntől az önmaga számára legmagasabb hasznosságot feltételező cselekvést tételezünk, úgy általában negatív kimenetelű játékok zajlanak le (közös legelő problémája). Attól függetlenül, hogy a játékok lehetnek nem kooperatívok vagy kooperatívok, zéró összegűek (kizárólag a másik kárára lehet nyerni, pl.: póker) vagy nem zéró összegűek, amely esetben az együttműködéssel külső forrásból való nyereségre is szert lehet tenni.

A fogolydilemma éppen ilyen. Két gyanúsítottat egymástól elkülönítve hallgatnak ki a hatóságok. Anélkül, hogy ezt egymásról tudnák, mindkettőjüknek felajánlják a vallomástétel lehetőségét (fontos szempont, hogy

a hatóság nem rendelkezik bizonyítékkal, így csak a vallomás birtokában képes tettetést találni). Aki terhelő vallomást tesz a másikra, az elhagyhatja a börtönt. Akire vallanak, az 10 évet kap. Ha mindkettőjük vallana a másikra, úgy egyenként hat évet kapnának. Ha mindketten megtagadják a vallomást, úgy mindössze hat hónapot töltenének a fegyházban. Ebben a dilemmában éppen az az izgalmas, hogy az ún. Nash-egyensúly (miszerint az egyén választott stratégiája a többi egyén stratégia-együtteséhez képest a legjobb, ezért nem kell azt feladnia) nem működik. A felek a racionális érdekkalkuláció és egyéni önzésük alapján nem a legönzőbb választást teszik, azaz nem vallanak egymásra, mert noha a nyereség nagyobb numerikus eredményt mutat, a vereség ezzel ellentétben nagyobb számú kárt okozhat. Így a kisebb, de biztos rosszat választva a vallomás megtagadását választják mindketten, minden önzetlenség nélkül. Így 6 hónap után szabadulhatnak, és elérhetik a valószínűség szerinti lehető legnagyobb találati értéket. Az önző egyén tehát, ha ésszerű, azaz döntéseit racionális érdekkalkuláció alapján hozza meg, és másokról is az ésszerűséget feltételezi, akkor akár mások érdekeit is figyelembevevő személy lehet pusztán saját érdekei szem előtt tartásával. A racionális egyén tehát választhatja a kisebb rosszat anélkül, hogy intelligibilisen kárt vallana. Sőt, úgy követheti ésszerű önzését, hogy közben paradox módon mással is jót tesz közben.

A második kérdés megválaszolása nehezebb feladat: Lehet-e morális döntés az, ami a rosszat választja, ha az a rossz a lehető legjobb ugyan, de mégsem jó? Morális értékeket követő ember sokféle keretelméletben élheti meg világnézetét. Lehet konzekvencianalista, aki a cselekedetei következményeire koncentrálnak, lehet utilitarista, aki a hasznossági szempontokat tartja a legfontosabbnak. Lehet determinista vagy éppen ellenkezőleg: a szabad akarat híve. Lehet objektív törvények követője, legyenek azok társadalmi megegyezés vagy megkérdőjelezhetetlen vallási reáliák. Lehet szubjektív értékválasztáshoz ragaszkodó is, úgy, mint aki értékrelativistaként saját önzését teljesíti ki, vagy aki a feltétlenből származó parancsot a többség ellenkezésére hajtja végre úgy, hogy később maximája általános törvényhozás alapjául szolgálhasson. Bárhogy is legyen: értékválasztásához ragaszkodva **ROSSZ** és rossz között kell választania. Racionális lényként tudja, hogy ha dönt, veszít. Feladja értékválasztását, feladja azt, amit követett. Miért kellene ezt megtennie? Ki és mi kényszeríti a kisebb rossz melletti döntésre? Szabad egyenként miért hagyja elveszni tartását? Jog-

gal gondolhatja, hogy mi lenne, ha az univerzalizálhatóság elvéből kiindulva mindenki feladná értékválasztását pusztán azért, mert aporétikus választási helyzet áll fenn. Gondolhatja úgy is, hogy egyszer majd lesz olyan helyzet, ahol jót is lehet választani, a moralitás melletti kitartás a tisztaság védelme meghozza majd a gyümölcsét. Tisztán képviselheti, hogy az egyén tartása talán képes lesz megváltoztatni a világot. De megkísértheti a gondolat, hogy Ábrahámot éppen a moralitás kísértette, akkor, amikor a Mindenható akaratából áldozni vitte fiát. A moralitás kísértő szava súgta a fülébe: te jobb vagy ennél, a gazemberek ártnak csak gyermeküknek, legyél erkölcsös, és mondj nemet az áldozatra, nevelt fel tisztességben fiad! Ábrahám engedelmissége a moralitás magasabb foka: az önzetlen értékválasztás.

Nincs menekvés. A kezeit tisztán tartó egyén is eljut a paradoxon magjába. Behívja őt a történeti cselekvés elkerülhetetlensége, be a félelmetes valóságba ahol az *elkerülés* és az *önkép védelme* vívják a végső harcot. A rossz elkerülése vagy a tisztaság, az önkép tökéletes integritásának megőrzése lesz-e a nagyobb érték?

A játékelmélet fogalmaival élve: az értékválasztás önzése, az egyéni moralitás őrzése nulla értékű játék lesz, ahol csak mások kárára lehet nyerni. Tiszta csak úgy maradhat, ha mások sorsa megpecsételődik.

Képes lesz-e racionális önzéséből a bukott tisztaság és a feladott stratégia általi segítségnyújtás között a kisebb rosszat választani?

Erős Máté

Van az úgy: megy az ember valahol, erdőben, vagy mezőn, és egyszer csak keresztúthoz ér. A környéket nem ismeri. Melyiken menjen tovább – nem tudja. De mennie kell. És olyan nehéz a választás, hogy a szíve is belesajdul az embernek. Fáj még akkor is, amikor továbbmegy. Azt gondolja: „Jó úton megyek-e? Hátha a másikon kellett volna?” Így van az életben is, azt hiszem, tudni kell, melyik utat válasszuk.

Vaszilij Makarovics Suksin

HÍRMOZAIK

Közyűlési határozatok, közlemények

Február 12-14. között tartotta presbiteri közgyűlését egyházunk Békásmegyeren. Az összejövetel végén a tagok két határozatot hoztak, melyet a nyilvánosság elé is bocsátottak.

A MET 1/2014-es határozata – a Holokauszt-émlék-évvvel kapcsolatban

Egyházunk, a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET) Országos Közgyűlése súlyos aggodalommal szemléli a magyar állam holokauszttal kapcsolatos emlékezeti törekvéseit. Osztjuk zsidó testvéreink megütközését, akik elfogadhatatlannak tartják a Szabadság térre tervezett emlékmű hamis történelmi üzenetét. Magyarországot, kormányzójával, kormányával, parlamentjével, hivatalnoki, katonai, rendvédelmi erejével és a támogató többségi társadalommal együtt súlyos felelősség terheli a huszadik század zsidótörvényeiért, a magyar zsidóság jogfosztásáért, kirablásáért, végül halálba küldéséért, sőt a gyilkosságokban való aktív részvételért, vagy azok eltűréséért. A felállítandó emlékmű azt sugallná, hogy Magyarország idegen megszállók kényszere alatt egész nemzetét érintő csapást szenvedett el. A szoborkompozíció eltagadná azt a tényt, hogy Magyarország önként, politikai számításból lett a náci Németország szövetségese és ezáltal háborús bűnök cinkos részese, társtettese.

Elfogadhatatlannak tartjuk a jelenlegi elképzelés szerint felállítandó Veritas intézetet. A megbízott vezetőjének (Szakály Sándor) visszahívására irányuló követeléssel egyetértünk. A nevezett történész részéről az 1941-ben történt deportálás „idegenrendészeti” ügyként való kezelését, de korábbi, a vézskorszak felelőseivel kapcsolatos megnyilvánulásait (pl. Gömbös Gyula síremlékének avatása) is méltatlannak tartjuk.

Elfogadhatatlannak tartjuk a Sorsok Háza elnevezésű programtervet, a minden egyeztetés nélkül, rohamtempóban erőltetett újabb, történelmünk egyoldalú értelmezésére tett kísérletet. Tiltakozunk az ellen is, hogy a MET tíz évvel ezelőtt, a Sorsok Háza helyszínéként kiszemelt Józsefvárosi pályaudvar falán elhelyezett, mártírokra emlékező tábláját értesítésünk nélkül eltávolították.

Egyházunk támogatja a Mazsihisz és minden zsidó testvérünk arra irányuló törekvését, hogy az áldozatokra tisztességesen emlékezzen az egész nemzet. Meggyőződésünk, hogy minden jóérezésű honfitársunknak távol kell maradnia a történelmet megmásító eseményektől, rendezvényektől és ünnepségektől.

A MET tíz évvel ezelőtt Randolph Braham professzor feltáró munkái alapján felkereste azokat a helyszíneket (mintegy 40 pályaudvart), ahonnan Magyarország hajdani legfőbb politikusainak és hivatalnokainak szervezésében és együttműködésével vagonokat indítottak, mintegy félmillió zsidó és roma testvérünkkel a végső megsemmisítés felé. E földrajzi pontokon felelősségünket elismerve és kimondva bünbánati istentiszteletet tartottunk, és emléktáblát helyeztünk el. Ugyanígy tettünk Körösmezőn és Kamenyec-Podolszkijban is, ahol mintegy tizennyolcezer honfitársunk, az 1941-ben deportáltak nyugszanak. Egyházunk ezeken a helyszíneken és zsidó testvéreink valamennyi visszaemlékezésén a bünbánat és a kiengesztelődés keresésének gesztusaival kíván ebben az esztendőben is emlékezni. A MET bízik abban, Magyarország valamennyi egyháza és jóérezésű polgára törekszik a méltó emlékezésre, és ennek kész egyértelműen hangot is adni.

A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség 2/2014-es határozata

A 2014. febr. 12-14-ig tanácskozó országos egyházi közgyűlés felháborítónak és méltatlannak tartja azt a látszat „eljárást”, amellyel a magyar kormány a rendszerváltás előtti kommunizmus idején hatóságilag meghurcolt és a methodista egyházból kiüldözött gyülekezetekből szerveződő, 1981-ben Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség (MET) néven államilag elismert egyházunkat új elismertetési eljárásra kényszeríti.

Meghurcolásnak kell tekintenünk azt, ahogyan megfosztottak bennünket eddigi egyházi státuszunktól, figyelmen kívül hagyják az Alkotmánybíróság döntését, mely visszaadta törvénytörő módon elvett egyházi jogállásunkat, és arra kötelezte volna az illetékes minisztériumot, hogy ezt a tényt hivatalosan rögzítse.

A jelenlegi, évek óta tartó méltatlan és megalázó taktika, utóbb titkos „szakértői” véleménnyel kapcsolatos törvénytelen huzavona azt a célt szolgálja, hogy a MET, noha bizonyíthatóan megfelel az újabb és újabb törvényi követelményeknek is, ne kaphassa vissza a jelenlegi parlamenti ciklusban sem jogos egyházi státuszát, s így mind anyagilag, mind erkölcsileg hátrányos helyzetbe kerüljön. Egyházunk tizennyolcezer támogató hívét bántották meg ezzel, és lehetetlenítenek el bennünket mind működésünkben, mind oktatási és szociális munkánk végzésében. Kijelentjük, hogy e tevékenységeinket is a Jézus Krisztustól kapott missziói felhatalmazásunk alapján végezzük, elsődleges vallási tevékenység-

günk részeként. Felszólítjuk a magyar kormányt, hogy hajtsa végre az Alkotmánybíróság egyházunkat jogaiba visszahelyező jogerős és hatályos határozatát, állítsa helyre jogtalanul elvett egyházi státuszunkat!

Kiegészítés a 2/2014-es határozathoz

Határozatunk elfogadása és kibocsátása után érkezett a minisztérium levele, melyben Balog Zoltán miniszter megállapítja, hogy „a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség estében az Ehtv. 14 paragrafus (a-f) pontja szerinti feltételek fennállnak”. Ez azt jelenti, hogy a jelenleg érvényben lévő egyházügyi törvény (Ehtv.) alapján egyházunk bevett egyházzá minősíthető. Ugyancsak az imént kaptuk kézhez a nyíregyházi törvényszék végzését, melyben korábbi panaszbeadványunknak helyt adva megerősítette, hogy a MET egyházi státuszát nem veszítette el.

A MET tanulmányozza a ma érkezett iratokat. Átfogó álláspontjának kialakításáig is fenntartja azonban azt az állítását, hogy egyházi státusza soha nem szűnt meg. Ragaszkodunk az Alkotmánybíróság helyes megállapításához, mely szerint az említett tényt az illetékes miniszternek kötelessége rögzíteni. Sem az ezzel kapcsolatos, sem a Strasbourgi Emberi Jogok Bíróság elé vitt perünket nem vonjuk vissza mindaddig, amíg az egyház elismerésének ügye megnyugtató módon nem rendeződik, s azok a károk, melyek az elfogadhatatlan hatósági eljárások következtében keletkeztek, orvoslást nem nyernek.

A MET rögzíti azt is, hogy a miniszteri határozat csupán a kezdő lépés az elismertetési eljárásban: a hosszúra nyújtott vizsgálati idő következtében az Országgyűlés Emberi Jogok Bizottsága, mint következő fórum már nem tudja napirendre venni a MET ügyét; a jelenlegi Parlament plenáris testülete (melynek kétharmados többségével születhet meg a döntés) pedig valószínűleg nem tud arról szavazni.

A MET együttérzés és szolidaritását fejezi ki mindazokkal az egyházakkal is, amelyeknek korábban szerzett és tisztességgel gyakorolt egyházi státuszát a kormány hasonlóképpen megkérdőjelezte, s amelyek ügyének rendezése még várat magára. A MET határozott meggyőződése, hogy mindezeknek a zsidó, keresztény és nem keresztény vallási közösségeknek a szerzett jogait a mindenkori magyar államnak kötelessége biztosítani és tiszteletben tartani.

Budapest, 2014. február 14. Iványi Gábor, a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség elnöke

Ünnep a Méltóság Napja Templomban

Felújítás után bensőséges ünnepség keretében szentelték fel egyházunk kispesti épületét a közgyűlés második

napján, február 13-án. A közösség a munkák elvégzésére 500 ezer forintot kapott a kispesti önkormányzattól. Rövid köszöntőjében Gajda Péter polgármester elmondta, az országos politikával ellentétben, az önkormányzatban nem volt vita arról, hogy a MET a többi kispesti egyházzal hasonlóan részt vehessen az Egyházi épületek Rekonstrukciója elnevezésű pályázaton és megkaphassa az igényelt támogatást, hiszen a körületben mindenki elismeri azt az önzetlen munkát, amellyel a közösség felkarolja, segíti az elesetteket, a rászorultakat és aktívan éli mindennapi életét. Hosszú évek óta foglalkoztatja a kispesti gyülekezetet, hogy szakrális és egyéb rendezvényekre alkalmassá tegye templomát. Különösen érdekes és megrendítő, hogy e hosszú munkálatok a mostani időszakban jutottak el a befejezéshez. Mert ma ez egy „nem létező egyház”... – utalt Iványi Miklós lelkész arra a szomorú tényre, hogy a közösséget tavaly törölték a magyarországi egyházak sorából.

Az ünnepélyes alkalmat jelenlétével megtisztelte többek között Iványi Gábor elnök, Donáth László lelkész, Bálint György (Bálint gazda), Burány Sándor országgyűlési képviselő, Vinczek György alpolgármester, valamint a gyülekezethez közelálló barátok, ismerősök. A jelenlévők képes-zenés összeállítást láthattak a gyülekezet életéről, gyönyörködhetek Lakatos Diána énekes és Zsolnai Júlia színművészek előadásában.

A gyülekezet megemlékezett Vadászi Ilona testvérünk édesanyjáról is, aki évtizedekkel ezelőtt meghatározó szerepet öltött be a kispesti közösség életében.

1%

Újra az adóbevallás időszakába érve többen megke-restek bennünket a kérdéssel: érdemes-e, lehet-e idén felajánlást tenni egyházunk javára?

A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség továbbra is a 0444 technikai számra várja a felajánlásokat. Küzdünk a jogainkért, egyházi státuszunk visszaállításáért, s hogy megkapjuk az elmúlt évek felajánlásait. Hiszünk benne, hogy végül működni fog az igazságszolgáltatás.

Technikailag nehezíti a helyzetet, hogy célzott diszkriminációnk miatt elektronikus úton nem lehet bennünket választani, ezért kérjük, aki teheti, postai úton küldje el számukra egy százalékát. Ehhez a www.metegyhas.hu oldalunkon is találhatóak űrlapot.

Felhívjuk figyelmüket, hogy a MET mellett felajánlhat 1%-ot az Oltalom Karitatív Egyesületnek (adószám: 19010409-1-42) vagy a Wesley János Lelkészképző Főiskolának (adószáma: 18056109-1-42). Ezen szervezeteink elektronikus úton is választhatók.

Kitartó segítségüket, töretlen bizalmukat köszönjük!

Adományozás

Hálás köszönet folyamatos támogatásukért! Ha munkánkat, működésünket segíteni szeretné, megteheti sárga csekken (melyet kérésre postázunk), vagy személyesen a VIII. kerület, Dankó u. 11. sz. alatt. Telefon: (06-1) 577-05-15 (hétköznap 8 és 16 óra között), e-mail: metegyhaz@wjlf.hu. Banki utalás esetén számlaszámunk: 11708001-20520380 (OTP Bank). A közleménybe kérjük, írja be, adományát mire szánja! Amennyiben nem szerepel ott semmi, fenntartási kiadásokra fordítjuk az összeget. Köszönjük!

Képes beszámoló

Rendezvényeinkről rövidfilmeket a www.wesleystudio.hu-n, folyamatosan frissülő honlapunkon láthatnak, és megtalálhatnak bennünket a Facebook-on is – mind az egyházat, mind a Wesley Stúdiót.

Olvasói vélemény

Kedves Olvasóink újsággal kapcsolatos véleményét, történeteit, gondolatait, kérdéseit szeretettel és folyamatosan várjuk az ev@wjlf.hu e-mail címre.

Egyperces áhítat minden napra

Március 1. szombat

„Atyám, ha akarsz, vedd el tőlem ezt a poharat, mindazáltal ne az én akaratom legyen meg, hanem a tied.” Ekkor angyal jelent meg neki a mennyből, és erősítette őt.” (Lukács 22,42-43)

Jézustól megtanulhatjuk azt is, hogy Isten gyermeke olykor nem saját előnyére dönt, vagy másképpen: Isten velünk kapcsolatos döntése néha nem a mi javunkat szolgálja, hanem azokét, akikért élünk, s akikért meghalni sem vereség.

Március 2. Ötvened vasárnap (Esto Mihi)

„Most felmegyünk Jeruzsálembe, és az Emberfián beteljesedik mindaz, amit a próféták megírtak.” (Lukács 18,31)

Sokan hisznek abban, hogy a sorsuk régen, a történelem korábbi időszakaiban már eldőlt. Ez a látás természetesen vitatható, de az bizonyos, hogy Isten terve és akarata tette lehetővé földi pályánkat. Külön történet, hogy Jézus, az ember, nem előzmények nélkül, váratlanul érkezett a földre, hanem az Örökkévaló a prófétai szó által mindezt az idők hajnalán előkészítette, azokat is vigasztalva vele, akik személyesen nem láthatták Őt.

Március 3. hétfő

„Lót...a Jordán egész környékét választotta magának, és elindult Lót kelet felé. Így váltak el egymástól.” (1Mózes 13,11)

Mai szófordulattal élve akár „keleti nyitásnak” nevezhetnénk Lót döntését. Az öntudatos fiatal családtag nem volt tekintettel önzetlen nagybátyja helyzetére, és választásában a környék egyetlen vízben bővelkedő vidékét jelölte meg, azt a területet, ami számára azonnal hasznot hozhatott. Már nem volt ott, amikor az Úr Áb-

rahámnak nagyvonalúsága visszajelzésekként azt mondhatta, hogy neki nemcsak keletet, hanem „*azt az egész földet, amelyet lát...*”, odaadja, s biztosítja az utódok számára is. Nem mindig az jár jól, aki önző ügyességgel elvesz, hanem inkább az, aki képes engedni is.

Március 4. kedd

„Krisztus szabadságra szabadított meg minket, álljatok meg tehát szilárdan, és ne engedjétek magatokat újra a szolgaság igájába fogni. (Galácia 5,1)

Érthetetlen miért nehéz döntés egyesek számára kitartani a szabadság mellett, melyet ráadásul nem is ők vívtak ki áldozatok árán. Egy biztos, aki nem ragaszkodik a szabadság minden eleméhez, az előbb vagy utóbb újra a szolgaság igájában találja magát.

Március 5. szerda

„...volt-e olyan isten, amelyik megpróbált előállni, hogy kivegyen (válasszon) egy népet a többi nép közül próbatételekkel, jelekkel és csodákkal, harcok árán is, erős kézzel és kinyújtott karral, nagy és félelmes tettekkel, ahogyan veletek megtette mindezt Istenetek, az Úr...” (5Mózes 4,34)

Az Úr szavai szólnak Izraelhez Mózes prófétai ajkán. Izrael fiai „kiváltságukról” hallanak. Világos lesz előtűnik, hogy az isteni kiválasztás nem kivételezést jelent. Akit az Úr magához fogad, azt nagyobb minősítő próbának veti alá, mint másokat. Mindez az ügy a világ felé való papi szolgálat érdekében szükséges.

Március 6. csütörtök

„Láss! A hited megtartott.” És azonnal megjött a szeme világa, és követte őt, dicsőítve az Istent. Amikor ezt látta az egész nép, dicsőítette Istent.” (Lukács 18,42-43)

A jerikói vak úgy döntött, hogy szakít eddigi életformájával. Környezete mindent elkövetett azért, hogy ettől visszatartsa. Kölcsönösen megszokták már ezt a státuszt: az egyik ül a földön, és várja a könyöradományt, a másik pedig a világban szabadon mozgó fölösleggel rendelkező személyként ad. Talán tartottak attól, hogy valaki a „kiszolgáltatott párja” létből (verseny)társukká lép elő. A vak koldusnak is át kellett gondolnia, hogy e hitből kért változás következményeként a teherviselők kényelmetlenebb oldalára került majd. De ő döntött. És elindult követni azt, aki Isten dicsőítésére szabaddá tette.

Március 7. péntek

„Nem azért szeretett meg, és nem azért választott ki benneteket az Úr, mintha valamennyi nép közt a legnagyobbak volnátok, hiszen a legkisebbek vagytok valamennyi nép közt, hanem azért, mert szeret benneteket az Úr...” (5Mózes 7,7-8)

Abban, akire a választás esik, többnyire felvetődik a kérdés: miért éppen engem? Az okokat keresve inkább saját kivételes értékeit feltételezi. Valamit, ami a másik választását előkészítette. Isten szeretetének és kiválasztó kegyelmének azonban nem a mi kiválóságunkban rejlik az alapja, hanem kizárólag öbenne. Azért szeretett meg, mert eleve és öröktől fogva így viszonyult teremtménye-ihöz. Ez határozta meg mindenkori választását is.

Március 8. szombat

„...előtökbe adtam az életet és a halált, az áldást és az átkot. Válaszd hát az életet, hogy élhess te és utódaid is!” (5Mózes 30,19)

Az élet és a halál útja, az áldás és az átok között nincs választható semleges pozíció. Isten értelmet adott mindannyiunknak, hogy képesek legyünk mérlegelni. Vagy az Ő „használati utasítása” szerint vagy a magunk kockázatvállalása alapján, alkalmi szabad döntésekkel határozzuk meg az életünket. A kérdés: miért ne az élet és az örök élet útján induljunk el!? Utódaink érdeke is ezt kívánja.

Március 9. Böjt 1. vasárnapja (Invocavit)

„...az Urat féljétek és őt szolgáljátok tökéletesen és igazán (...) De ha nem tetszik nektek, hogy az Urat szolgáljátok, válasszátok ki még ma, hogy kit akartok szolgálni... De én és az én házam népe az Urat szolgáljuk! (Józsúé 24,14.15)

Vannak vezetők, akik azt hiszik, hogy lelkiismereti kérdésekben is dönthetnek népük helyett. Józsúé bölcsőbb és tisztább lelkű ennél. Világos előtte, hogy az övé csupán a kiállítás. Megmondhatja, hogy szerinte mi a jó, legfőképpen pedig példát adhat az Úr iránti elkötelezettségével mindenki számára, és világossá teheti, hogy hozzá hasonlóan mindenkinek meg kell hoznia a saját személyes döntését.

Március 10. hétfő

„A tüskebokor azt mondta a fáknak: ha igazán királyotokká akartok engem tenni...húzódjatok árnyékomba; mert ha nem...akkor tűz csap ki a tüskebokorból, és megemésztí Libánon cédrusait!” (Bírák 9,15)

A bírák kora zavaros időszakában a legendás szabadító, Gedeon után egyik becsvágyó fia álnokul meggyilkolta valamennyi fivéréét, és rábeszélte szülőfaluja, Sikem lakosságát, hogy tegyék őt királlyá maguk felett. Egyik, véletlenül megmenekült testvére Jótán mondja el a királyválasztó fák meséjét, és azt a jóslatot, hogyha nem fékezik meg az államcsíny és „karakter”gyilkosság révén hatalomra került akarnokot, akkor egymást fogják majd egy adott pillanatban fölemészteni. A történet ezt az örök igazságot igazolta. Mind a hatalmon lévő, mind azok, akiknek nem volt erkölcsi gátlásuk támogatni őt, rajtavesztettek ezen a történelemformálási kísérleten. Nemcsak a választott, a választók is felelősek.

Március 11. kedd

„...kiáltatok segítségért azokhoz az istenekhez, akiket választottatok, szabadítsanak meg benneteket azok a szükség idején.” (Bírák 10,14)

A honfoglaló Izrael egy egész történelmi korszakon át keresi a helyét. Az Ígéret Földje nem lakatlan. Bálványimádó népek élnek itt, s Izrael időről-időre istent cserél abban a reményben, hogy az őslakosok szerencséséből részesedik majd. Tapasztalnia kell azonban, hogy akik az ismert Istent elhagyják, azok nem számíthatnak Rá a szükség idején. A nyomorúság elvezeti a bukott törzseket annak felismeréséhez, hogy bűnbánat és bűnvallás által kerülhetnek vissza Isten kegyeibe. Újra az Urat választják hát, aki pedig Jeftét küldi szabadítónak a számukra.

Március 12. szerda

„...majd panaszkodtok királyotok miatt, akit magatoknak választottatok...” (1Sámuel 8,18)

Sámuel próféta fiai korrumpáltak és megbízhatatlanok, ezért a nép (demokratikusan) úgy dönt, hogy a többi néphez hasonlóan mostantól nekik is királyuk legyen. Ki tudja miért nem jutott eszükbe, hogy a teljhatalommal felruházott, minden kontrol nélkül kormányzó uralkodó ugyanúgy lehet korrumpált, mint bármelyik bíró-fejedelem. Vagyis a vezetői gög és romlottság államforma vagy rendszerváltás által nem változtatható meg. Tudnunk kell, hogy csakis az isteni uralom és az Őt féltő, az Ő elveihez igazodó földi képviselő a megbízható. Ember személye – bárki legyen is az – soha nem garancia.

Március 13. csütörtök

„Legyen világosság! És lett világosság.” (1Mózes 1,3)
A teremtett világ anyagi része örökké sötétségben és zűrzavarban vesztegelt vagy keringett volna, ha Isten

egyszer csak nem hoz egy mindent megváltoztató döntést. A csodálatos kijelentés: „*Legyen világosság!*” mindent meghatároz. Legyen látható a káosz és az, ami abból csodálatosan létrejön, de ugyanígy a lelki szándékok és folyamatok is. Örökre egyértelmű, hogy minden, ami igaz és jó, a világosság leleplező nyitottságában jelenik meg. Ami a megtévesztés, a háttér rejtett szövevényeiben történik, annak pedig nincsen köze Isten szándékaihoz. Az Úr azonban meghagyta a sötétséget is, többek között azért, hogy választhass. Jöjj elő a világosságra!

Március 14. péntek

„*Az ember azt nézi, ami a szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívben van.*” (1Sámuel 16,17b)

Hamar nyilvánvaló lesz, hogy a jó megjelenésű, kellemes Saul mégsem alkalmas arra, hogy Izrael királya legyen. Az Úr elküldi Sámuelét Isai családjába, ahol a próféta előtt egymás után vonulnak el a sudár katonának való fiatal emberek. Sámuel már-már rámutatna a leginkább legvonzóbb férfira, de az Úr figyelmezteti, ne essen ugyanabba a hibába, mint a nép az előző jelöltállításnál. Isten mást is lát, amikor dönt amellett, hogy milyen korú, milyen megjelenésű, milyen fellépésű ember legyen az, akin keresztül terveit véghezviheti. Ha hallod, hogy az Úr hív, elsősorban ne a tükörbe nézz, hanem engedd, hogy a szívedet megvizsgálja.

Március 15. szombat

„*Hozzátok ki hamar a legszebb ruhát, és adjátok rá a fiamra, húzzátok gyűrűt a kezére, és sarut a lábára! Azután hozzátok a hízott borjút, és vágjátok le! Együnk és vigadjunk.*” (Lukács 15,22-23)

A tékozló fiú úgy döntött, hogy hazamegy és szerencsét próbál, hátha hajlandó az apja alkalmazottnak, szolgának visszafogadni. Hogy ez megtörténhet-e vagy sem, azt nem ő, hanem az apa döntötte el. És azt is, hogy nem annyit ad, amennyi igazságos, hanem annyit, ami elképzelhetetlen és érdek nélküli elfogadó és megbocsátó atyai szeretet csak adhat.

Március 16. Böjt 2. vasárnapja (Reminiscere)

„*Megkereshettek volna, de nem kérdeztek, megtalálhattak volna, de nem kerestek.*” (Ézsaiás 65,1a)

Sokan nyilatkoznak úgy, hogy Istent megtalálni szinte reménytelen vállalkozás. Hiszen oly sokkal felettünk áll. Ha nem rejtőzne el, akkor is megközelíthetetlen volna, hiszen Ő fenséges, mi pedig névtelen porszemek vagyunk. De mindez hiábavaló beszéd, igénk egyértelműen állítja, hogy aki akarja, aki keresi az Urat, megtalálhatja. Vannak dolgok, amik keresésére az emberek egész életüket rászánják. Vajon mennyit ér neked megtalálni a legfontosabbat?

Március 17. hétfő

„*Jobbítsátok meg útjaitokat és tetteiteket, akkor megengedem, hogy ezen a helyen tartózkodjatok!*” (Jeremiás 7,3)

Hogy milyen feltételekkel maradhat Izrael a hazájában súlyosan elrontott történelmi múlttal a háta mögött, ezt nem döntheti el, hisz nincs ereje eredménnyel szembeállni a nagyhatalmakkal. Bár emberileg hihetetlen, mégis Istennél volna még remény, de bűnös szívvel, tékozló úton, ítéletes tettek nyilvánvaló terheivel mindez elképzelhetetlen. Hogy lesz-e változás, az nem Isten kegyelmén, hanem a te határozott döntéseden múlik.

Március 18. kedd

„*...Nem szabad-e nekem a magaméval azt tennem, amit akarok?...a te szemed azért gonosz, mert én jó vagyok?*” (Máté 20,15)

Ha a bibliai példázat arról szólna, hogy a gazda a megállapodottnál alacsonyabb összeget fizet (ami az általunk ismert nyers piacgazdaságokban elképzelhető) vagy többet ad azoknak, akik szinte alig dolgoztak (ilyet is láttunk már), szemben azokkal, akikkel tisztességes megállapodást kötött, akkor érthető volna a munkavállalók felháborodása. Isten nagyvonalú kegyelmi döntése próbára teszi önzetlenségünket és igazságérzetünket is, mert természetesen itt nem egy napi bérről, hanem egész életünket mérlegre tevő isteni jószág végelszámolásáról olvashatunk. Ha bennünket is csak a Jézus által adott kegyelem tart meg, miért fáj mások jutalma!?

Március 19. szerda

„*Jézus Krisztus önmagát adta értünk, hogy megváltson minket minden gonoszságtól, és megtisztítson minket a maga népévé, amely jó cselekedetre törekszik.*” (Titus 2,14)

A megváltás isteni választás. Nem mi választjuk ügyes helyezkedéssel elrontott életünk után az üdvösség ajándékát. Ehhez a mi Urunk, Jézus Krisztus önkéntes áldozata, értünk hozott vállalása kell. Az Ő népévé választott minket, s azóta, hogy ez megtörtént a jó cselekedetekre törekszünk.

Március 20. csütörtök

„*...inkább választotta az Isten népével együtt a sanyargatást, mint a bűn ideig-óráig való gyönyörűségét.*” (Zsidók 11,25)

Mózesről szól az apostoli bizonyosságtétel, aki egyedülként kiemelkedhetett volna népe méltatlan rabszolga helyzetéből. Akár karriert is csinálhatott volna, hisz a legmagasabb ponton volt pártfogója, a fáraó leánya. De Mózes tudta, hogy honnan jött, és mivel tartozik szegény, reménytelen sorban lévő népének. Az igazi szeretet hűség és önzetlenség, sőt, olykor önfeláldozás is, de megéri.

Március 21. péntek

„...*Ha elveszek, hát vesszek el.*” (Eszter 4,16c)

Izrael a babiloni fogságban a legyőzött és elnyomott nép kritikus helyzetében tölti az Úrtól rászabott büntetés idejét. Egészen bizonyosan minden mást megelőzve a közbeszéd tárgyává lett a foglyok köreiből, hogy egy közülük való Hadassa-Eszter nyert a szépségkirálynő választáson, és ezzel a király kegyeit is elnyerte. Amire senki nem gondolt igazán, az mégis bekövetkezett: az egész etnikai csoportot érintő halálos zsidótörvények születtek. Eszter pozíciója megingathatatlan volt, őt nem fenyegette a veszély. De tudta, hogy önmaga leplezésével, és az uralkodó előtti kéretlen megjelenésével, kockáztatnia kell életét, különben vajon mi értelme is lenne ennek a hamar hervadó bizonytalan földi sorsnak? Ha az adott történelmi pillanatban vállalod a súlyos döntést, az soha nem vakmerőség, hanem Istennek tetsző cselekedet.

Március 22. szombat

„...*azokat választotta ki az Isten, akik a világ szemében nem előkelők, sőt lenézettek; és a semmiket, hogy semmiké tegye a valamiket.*” (1Korinthus 1,28)

Ki-ki keresi a maga kasztját, körét, társaságát, osztályát. A többség fél a nála alacsonyabban lévőkkel mutatkozni, hiszen sznob „klubtársai” esetleg ki is közösinhetnek maguk közül. Isten nem szégyelli az alacsony sorú embert, sőt, kifejezetten azokra épít, akik a társadalom megvetettjei. Így lesz nyilvánvalóvá, hogy nem a társadalmi rang, hanem Isten elhívó megbecsülése jelöli ki a helyünket ebben a világban. Az Úr méltósága emel föl bennünket és tesz megkerülhetetlen személynévé. Ezért nem emberek, hanem az Úr kegyeit keressük.

Március 23. Böjt 3. vasárnapja

„*Aki az eke szarvára teszi a kezét, és hátratekint, nem alkalmas az Isten országára.*” (Lukács 9,62)

A szántás a jövő előkészítése, hogy aztán a jó mag jó földbe hullhasson. Mikor ezen fáradozunk, nem tekinthetünk szüntelenül hátra. Döntenünk kell: ami megtörtént, azt le kell zárunk, és megmaradt erőinket, tehetségünket az előttünk lévő feladatra kell tartogatnunk, különben a jövő is értelmetlen és vesztes múlttá válik majd. Isten Országá pedig mindennél fontosabb.

Március 24. hétfő

„...*vajon nem Isten választotta-e ki azokat, akik a világ szemében szegények, hogy hitben gazdagok legyenek, és örököljék azt az országot, amelyet Isten az őt szeretőknél ígért?*” (Jakab 2,5)

Az apostol a személyválogató gyülekezeti gyakorlatot bírálja. Az emberrel egyidős a tapasztalat, hogy a szegénység e földön semmiféle előnnyel nem jár. A gazdagok találják ki azt is, hogy egyesek azért szegé-

nyek, mert a munkából származó jövedelem helyett a henyélés kínálta koldulás jobban szolgálja érdekeiket. Ez gonosz beszéd. Más kegyeiből élni mélyen megalázó és a lélek gyötrelme. Jakab azt állítja, hogy Isten viszont másként gondolkodik: bizonyos erkölcsi értékeket, melyek megfizethetetlenek, a nincsteleneknél helyezte el, és egy értelmes embernek mindent megér, ha az ott megtalálható lelki értékekből gazdagodhat. Legalább Isten népe között gondolkodjunk másképpen, mint ahogy a könyörtelen, önző világ teszi!

Március 25. kedd

„...*melyiket választasz: nem tudom. Szorongat ez a kettő: vágódok elköltözni és Krisztussal lenni, mert ez sokkal jobb mindennél; de miattatok nagyobb szükség van arra, hogy életben maradjak.*” (Filemon 1,21-24)

Pálnak nem az életkedve ment el, nem arról van szó, hogy végre ő is ráébredt a világ reménytelenül gonosz és magának való, így nem lát más kiutat, mint mihamarabb kijutni a testi lét szorongatásából és az isteni békét választani a Krisztusnál. Az azonban nem szorul indoklásra, hogy miért is fáradt el a nemes és nehéz munkában. De még most sem magára gondol. Ki akar tartani addig, amíg az erőtlenekek szükségük van tanítására és példájára. Ne essék nehezedre folytatni a munkát, ha a körülmények nem ideálisak is – majd a magad idejében pihenni hív az Úr.

Március 26. szerda

„*Ma, ha az ő hangját halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket!*” (Zsidók 4,7)

A Dávidtól idézett mondat jelentése egyszerű: dönts! Vagy még inkább: ne halogasd a döntést! Nincs nap, melyen az isteni hang szívünk mélyéről embertársaink felől vagy a külvilág irányából ne lenne az Úr eszköze, hogy felismerjük a szerzés vágya, az önzés, a hamis hiedelme annak, hogy e földön kell életünket megalapozni, nagy-nagy tévedés. Engedj az isteni hívásnak és ne keményítsd meg a szívedet, hiszen nem az Örökkévaló szempontjairól, hanem a te örökkévaló sorsodról van szó!

Március 27. csütörtök

„...*azonnal otthagyták a hajót, és atyjukat és követték őt.*” (Máté 4,22)

Az életben nemcsak jó és rossz között választunk. Döntenünk kell a jó és a másik jó dolgában is. Családot építeni és együtt vállalkozni a jövő anyagi megalapozására, kenyérkereső munkát találni, és azt jó, meghitt közösségben végezni, mind-mind nagyon szép dolog. Vannak azonban közöttünk néhányan, akiket az Úr megszólít, és arra ösztönöz, hogy váltsanak, kövessék Őt, hogy legyenek olyanok is, akiket az evangélium „emberhalászoknak” nevez. Bizony, akik „az Úr háló-

jába” kerülnek, azok számára az egyéni boldogság útja másodlagos. De így lehetnek Isten nagy családjának vezetőivé.

Március 28. péntek

„Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki és rendeltelek titeket arra, hogy elmenjeteek és gyümölcsöt teremjeteek...” (János 15,16)

Mielőtt bárki közülünk meghatódna attól, hogy milyen nagy áldozatot hozott az Úrnak való szolgálattal, szögezzük le gyorsan, hogy a dolog elsősorban nem rajtunk múlik. Mert nem mi választottuk urunknak (demokratikus úton) a Mestert, hanem Ő választott bennünket tanítványainak. Így juthatunk abba a kivételes helyzetbe, amit a gyümölcsfa példázata jól mutat, tudniillik, a gyümölcs soha nem a fa étvágyát és örömét szolgálja. Az eltikkadt vándor gyönyörűsége az.

Március 29. szombat

„Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz királyságodba!” (Lukács 23,42)

Talán a legkülönösebb bibliai példa áll előttünk, ami arra tanít bennünket, hogy egyesek számára az agónia alig mérhető ideje is alkalmas még a döntésre, megterésre. A keresztfán függő elítéltek egyike a haldokló Jézusban megváltójára ismer, megvallja bűneit, és felismeri, hogy közbenjáró irgalom teheti tisztává az Úr színe előtt. Boldog, aki nem halasztja erre a bizonytalan pillanatra a döntést. Mégis, jó reménységgel lehetünk azok felől, akik velünk már nem, de az Úrral még megvitathatják végső sorsukat.

Március 30. Böjt 4. vasárnapja (Laetare)

„Jézus Krisztus Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlónak lett...” (Filippi 2,6-7)

Az országokat irányító emberek arra törekcsenek, hogy a maguk számára átlag feletti helyzetet biztosítsanak. Ezért kényük-kedve szerint változtatják a törvényeket, vesznek el a közösség pénzéből, és növelik saját gazdagságukat. Mindeközben el akarják hitetni a megalázottakkal, hogy egyéni gyarapodásuk a köz javát szolgálja. Mennyire más Jézus világa! Önként mond le az isteni méltóságról, szolgálatát, sőt, szenvedéseit is teljesen emberi módon végzi el, éli át. Döntöttünk: mi az Ő nyomdokait akarjuk követni!

Március 31. hétfő

„Ábrahámot választottam ki arra, hogy megparancsolja fiainak és háza népének is, hogy őrizzék meg az Úr útját, cselekedjenek az igazságnak és jognak megfelelően.” (1Mózes 18,19)

Isten akkor is és ma is keresi azokat, akik mint Ábrahám, készek megőrizni az Úr útját, és cselekedni az Ő igazságát és érvényesíteni a jognak azt a tekintélyét, ami a Mindenhatótól származik. Ábrahám nem azonos az oligarchákkal, a korrupt politikusokkal, az ideig-óráig sikeres, de mindig összeomlást és romlást hozó diktátorokkal. Ábrahám kész mindent hátrahagyni, és vándorútra kelni, hogy a dicsőséges jövő kibontakozásának érdekében a kezdő (meghatározó) lépéseket megtegyje. Vajon kiválaszthat-e minket is az Ő mintája szerint? Utódai vagyunk-e a hívő Ábrahámnak?

-ig

ÉLET ÉS IRODALOM

Szerencsés megmenekülés

A „Koos 102” akkora, mint egy fél futballpálya. Össze se lehet hasonlítani apró „kollégájával”, a kicsi mexikói halászhajóval. Mikor a nagy halászhajó legénysége felvette a három szerencsétlenül járt halászt, alig hitték el a történetüket: hibás motorral csaknem tízezer kilométeren keresztül hánykolódtak a tengeren – Mexikótól az ausztráliai kontinensig.

„Köszönöm, Istenem, köszönöm” dadogja Jesus Vidana. Kilenc hónapja öten indultak el a 8 méter hosszú csónakkal San Balsból. Ezen a halászatban a halál is velük tartott.

Normális indulás

A kis tengerparti mexikói helységben szinte mindenki halászatból él – inkább rosszul, mint jól. Juan David

Lorenzo nem tartozik közéjük. Mint számítógépes szakember csak hobbiból halászik, ez jó kikapcsolódás az irodai munka után. Nincs állandó legénysége, minden egyes útra szerződte a matrózokat. Ezúttal három napra. A készletet igen szűkre szabták, az üzemanyagot is. A halászok személyes poggyásza is korlátozott, mert a súly nehezebbé teszi a csónakot és ez benzinbe kerül. Ezért Salvador Ordonez legnagyobb és legnehezebb kincsét titokban rejti el a zsákjába: a Bibliáját.

Juan Lorenzo két napra tervezte az utat. Ez idő alatt jó esetben telerakhatják a csónakot kifogott halakkal.

A rájuk eső 60 dolláros bevételből minden szerződött halász megkereshet egy hétre valót. Így beszéltek meg. Október 31-én akarnak visszatérni.

A Panga típusú hajócskának V alakja van, jó két és fél méter széles és másfél méter mély. Négy alacsony válaszfal öt részre osztja a csónakot. Csupán a far rész fedett valamennyire. A háló kivetése és behúzása csak a halászok ügyességétől és testi erejétől függ. És a fedélzeten a hangulat a halászok kedélyállapotától. Nagyon szűkösen férnek el a kicsike hajón.

Döntő hiba

Az első napon alig fognak valamit. Éjszaka friss szél támad. Jesus Vidanát és Lucio Rendont mindjárt riasztják. Ők a legtapasztaltabbak és azt követelik, hogy a csónakot egy közeli sziget szélárnyékos oldalára irányítsák. A kapitány elutasítja. De nemsokára 5 méter magas hullámok dobálják a hajót és védtelen legénységét. Az életükért küzdenek. Amikorra a vihar alább hagy és feldereng a reggel, azonnal észreveszik: a háló kiesett a tartóból és eltűnt.

Juan Lorenzo abba az irányba fordítja a csónakot, ahol a sodródó hálót sejtí, hiszen az szinte értékesebb, mint a csónak, és az elvesztése nagy anyagi kárt jelent. A legénység tiltakozása ellenére nagy köröket ír le.

A motor akadozni kezd, Lorenzo felhasználta az összes üzemanyagot. Látnak ugyan egy másik halászhajót, de segélykérő jelzéseiket azok nyilván nem értik. Szikratávíró nincs a fedélzeten. Azt a kevés élelmet, ami a vihar után megmaradt, hamar elfogyasztják. Egyedül hanyódnak a széles tengeren – se szárazföld, se hajó a láthatáron, és nemsokára már madarat sem látnak.

Utolsó mentsvár: teknősvér

Salvador Ordonez előveszi a Bibliáját és próbálja megnyugtani a társait: „Isten mindig jelen van. Imádkozunk!” Amíg Salvador megpróbál bátorságot önteni a többiekbe, a kapitány egyre inkább magába vonul. Depressziósan guggol a csónak sarkában, semmiféle tevékenységben nem vesz részt. Egyre nagyobb gond a vízhiány. Veszekedés tör ki, mikor néhányan tengervizet akarnak inni. Salvador inkább a saját vizeletét

ajánlja. Ezt egy kiképzésen tanulta utolsó eshetőségként. Nem mindenki dönt emellett.

Akkor egy tengeri teknős keresztezi a sodródó csónak útját. Salvador beugrik a vízbe, s majdnem belefullad, mikor meg akarja fogni a teknőst. De aztán feladja a fedélzetre és őt is beemelik. A teknős vérét felfogják és megisszák. De a kapitány és Fasero nem tudja rászánni magára vérivásra és a nyers hús megevése. Azt a kevéske harmatot nyalogatják, amit éjjel egy kifeszített ponyván fogtak fel. Hirtelen zápor kerekedik, ő kicsoda boldogság! Már hat hete hanykolódnak a tengeren. Valószínűleg az ivóvíz hiánya okozza, hogy Lorenzo kapitánynak látomásai támadnak. Tíz napig fekszik önkívületben. A legénység lehetőségeihez képest mindent megpróbál, de nincs esélyük. Lorenzo a szemük láttára hal meg. Most Frasero is feladja. Nappal nem húzódik többé az árnyékba, hanem kiül a napra. A bőre hólyagos lesz. Salvador, Jesus és Lucio megpróbálják jobb belátásra bírni. Nem hallgat rájuk. És egy reggel nem ébred fel többé.

Február közepe van. 14 napja semmit nem ettek, de néhány futó zápor legalább valamicske ivóvízhez juttatta őket. Salvador továbbra is naponta imádkozik megmenekülésért. Azonban nem történik semmi. Akkor meg tudnak szigonyozni egy cápát. Salvador beugrik a vízbe, hogy megkaparintsa, de nehéz harcot vív a cápával. Lucio és Jesus a fedélzetre húzzák a több sebből vérző halászt és a döglött cápát. Éppen idejében, mert más tigriscápák is észlelték a vért. A kifogott cápa további esélyt ad a túlélésre.

Szerencsés menekülés

Salvador szilárdan bízik, és meg van győződve, hogy Isten közbeavatkozik. Így még társai legmélyebb búskomorságát is legyőzi. De júliusban mégis úgy tűnik, itt a vég. A hőség egyre jobban kínozza őket, Jesusnak hasmenése van, a másik kettő elveszti a látását. Túlságosan legyengültek. Ezért a halászhajó mentőcsónakját is csak akkor veszik észre, mikor annak matrózai csónakjukat az övékhez kötik. 286 nap után megmenekültek. „Soha nem adtuk fel a reményt, mert ott fenn van Isten”, mondja Jesus később a tévékamerák előtt.

R. Tibusek (Augenblickmal) fordította: Czövek Olivévrné

Minden lehetőség közül akkor választasz a legrosszabbul, ha megengeded, hogy nélküled döntsenek a te ügyedben.

Moldova György

ÉLETEK, PÉLDÁK

„Oda az igazság”

(Jancsó Miklós utolsó játékfilmje)

Jancsó Miklós 1921. szeptember 27-én, Magyarországon született, és 2014. január 31-én, 93 évesen szintén Magyarországon hunyt el.

„Nagyon becsülöm Jancsó filmjeit. Igazából soha nem találkoztam ilyen érzékenységgel azelőtt. A kameramozgások méltóságával és eleganciájával és a drámai interpretációval. Senkinek sincsenek Jancsóéhoz hasonlítható hosszú snittjei.

A politikai tartalom nagyon erős. A későbbi filmjeiben is, például a „Csillagosok, katonák”-ban. A „Szegénylegények” vége pedig a valaha készült legnagyobb filmbefejezések egyike, azt hiszem. Olyan film ez, amit végig kell ülnöd, át kell engedned magad a hatásának, hogy magával ragadjon ez a háló, mert valójában a kamera mozgása a pókhálóban való mozgáshoz hasonlítható, és sokkolni fog a film vége. De csak akkor, ha végignézted az egész filmet, és ráérezted a hangulatára és a nyelvére. (Martin Scorsese)

Jancsó egy életre választott színészeket magának. Közte és színészei között erős volt az egymásra hangolódás. Filmjeiben újra és újra feltűntek Latinovits Zoltán, Madaras József, Cserhalmi György, Kozák András, Bálint András,

Moldova Ágnes telefonbeszélgetése Bálint Andrással.

MÁ: A „Fényes szelek”-et a ’68-as párizsi és prágai felkelések ihlették. Igaz, a népi kollégistákról szólt, akik viszont egyáltalán nem ismertek magukra és ezért megsértődtek rá.

BA: Fiatalon nagy rajongója voltam a Szegénylegényeknek meg az összes filmjének. Jancsó a Fényes szelekben felkért egy szerepre, amit nekem szánt, rám gondolt, amikor írták. Egy zsidó fiút játszottam. Egy dalt is elénekeltem, amit tőle tanultam: „bábeli fogságban, száműzetésünkben” kezdetűt.

Veszprémben forgattunk két-három hétig folyamatosan, éppen azon a bizonyos augusztus 20-án is, amikor a csehszlovákiai bevonulás történt. Ott ért minket a hír

a veszprémi főtéren. Nagy közösségi élményt jelentett a Fényes szelekben játszani. Fantasztikus csapatmunka, a leállítás nélküli, hosszú snittekben táncosok, diákok, papok, rengeteg szereplő... szóval nekem nagyon nagy élmény volt részt venni benne, és aztán látni a filmet.

MÁ: Hogy tűrted azt, ahogy Jancsó rendezett?

BA: Egyrészt nem kérdéses, hogy itt egy nagy művészről volt szó, határozott elképzeléssel volt a világról, a tartalomról, és a formáról. Másrészt elbűvölő személyiség volt, kedves és figyelmes, igazi vezér. Több száz ember, statiszták, színészek, lovak és meztelen nők között mindig ő volt a parancsnok, anélkül, hogy kiabált volna.

Mondok egy példát: A „Még kér a nép”-ben volt egy jelenetem. Grófot játszottam a XIX. századi földreform idején. Barna bőrzakóban vonultam, valahol a veszprémi dombokon, Cseh Tamás jött mellettem és gitározott, és én beszédet tartottam. Szerepem szerint lázadó parasztok és földesurak között próbáltam békét teremteni.

Azt mondta Miklós: „A beszéded végén egyszer csak elesel és meghalsz!”

Kérdeztem, hogy miben halok meg. Hirtelen infarktus ér-e vagy agyvérzés, vagyis hogy mi a halálom oka.

Azt mondta: „Azért halsz meg, mert a két osztály között állsz és a langyosokat az Úr kiköpi.”

Ez egy eszmei halál volt! Ezt el kellett fogadni a színésznek, hogy nem azt mondta, hogy kapj a szívedhez és hirtelen vágódj hanyatt, vagy folyamatosan gyengülj el, és összecusklasz, hanem azt instruíta, hogy aki közepén áll, annak nem lehet élnie. El kell döntenie, hogy az ember ide tartozik, vagy oda. Erről szólt a szerepem. Nagyon határozottan mondta, és nem instruíta, hogy melyik lábamra essek el. Én meg összecusklottam és lehanyatlottam a dombról.

MÁ: Három napig zömmel csak a külföldi sajtó reagált arra, hogy elment. Szerinted mi volt az, ami ennyi visszatartással bírt a személyével kapcsolatban?

BA: Hogy finoman fejezzem ki magam, nem volt különösebben híve ennek a kormánynak. Ő valóban demokrata volt.

Én nemcsak a filmjeiben játszottam, hanem számtalan eseményen vettem részt, amiket ő rendezett. Például

a Horthy újratemetése elleni nyilvános eseményen, a Vérmezőn. Többször is voltam március 15-én a Nemzeti Múzeum előtt, vagy az október 23-diki ünnepeken. Ő baloldali meggyőződésű, szabadelvű, európai gondolkodóként utálta a kisstílűséget, a diktatúrát, az együgyűséget. Ő sokügyű ember volt.

Ítélet nélkül fogadott mindenkit. Mi is jártunk hozzá az Áldás utcai lakásba. Mindig nagyon sokan voltak körülötte. Néha meg sem szólalt, csak üldögélt és pipázott. Jól viselte a méltóságot, rengeteg humorral, nagyvonalú iróniával és öniróniával. Imádott sztorizni, bár meg merem kockáztatni, hogy nem különösen jól. Ő ezt az egész közép-európai abszurdot nagyon kedvelte. Mindig fiatalokkal vette magát körül.

Játékos szellem volt Miklós, ezt mondhatom. Szabadság, méltóság, humor, irónia, rengeteg játékoság volt benne! Biztos nem véletlen, hogy a rendező generációk Grunwalskytól Tar Béláig és Mundruczóig valamenyien, feltétel nélkül felnéztek rá, pedig neki magának soha nem volt hatalom a kezében.

MÁ: Milyen képet látsz róla?

BA: Ahogy kedves mosollyal megszívja a szivarját. Igazi férfi volt. Megbízható, kedves, jó humorú.

MÁ: Ha valamilyen verssorral búcsúzná tőle, mi lenne az?

BA: Talán József Attilától: „Jöjj el szabadság! Te szülj nekem rendet, jó szóval oktasd, játszani is engedj szép, komoly fiadat!”

(Bálint András szerepei Jancsó Miklós filmjeiben: 1968: András a „Fényes szelek”-ben, 1972: Majláth gróf a „Még kér a nép”-ben, 1987: Zoltai Zoltán a „Szörnyek évadjá”-ban, 1988: nyomozó a „Jézus Krisztus horoszkópja”-ban.)

Elhunyt Radnóti Miklósné Gyarmati Fanni

2014. február 15-én, szombaton hajnalban Budapesten elhunyt a magyar irodalom legszebb szerelmes verseinek ihletője, Radnóti Miklósné Gyarmati Fanni.

A Balatontól pár kilométerre található Kővágóörsön 2013 őszének elején leplezték le azt a gránit emléktáblát, amely a jeles magyar költő, műfordító, a magyar antifasiszta líra kiemelkedő művelője, Radnóti Miklós és felesége, Gyarmati Fanni nászútja emlékére állítottak a helyiek, antifasiszták, Radnóti megyebeli tisztelői.

Radnóti Miklós 1935 augusztusában tartózkodott ezen a vidéken, pár nappal azután, hogy feleségül vette Gyarmati Fannit. Gyakorlatilag itt volt a nászútjuk. 1935. augusztus 15-én a két kővágóörsi születésű irodalmár: Lakatos Péter Pál újságíró, költő, a Népszava egykori munkatársa, valamint Szalai Imre író, építész meghívására jött Radnóti és

Fanni Kővágóörsre. Erről egy fényképfelvétel is tanúskodik, melyet a PIM fotótárában őriznek. A fotón a költő és fiatal hitvese állnak Lakatos Péter Pál kisfia, Laci társaságában a kővágóörsi templom előtt. A felvételt Szalai Imre készítette a kővágóörsi búcsú napján, 1935-ben. Szalai visszaemlékezése szerint Radnótiék Körmeny asztalos házában aludtak, a Káli út 39-ben, az utcai kerítés mellett a házhoz tartozó kicsinyke bódében.

Fanni 1926 őszén ismerte meg Radnóti Miklóst. Radnóti 17 éves, Gyarmati Fanni 14 éves volt, ugyanahhoz a tanár-házaspárhoz jártak matematika korrepetálásra. Radnóti mindent megtett, hogy tetsszen Fifinek. Megismerkedésük után hamarosan megszületett az első szerelmes vers is.

Kapcsolatuk Fannival elmélyült, és 1931 telén a lány azt mondta a fiúnak a Városligetben, hogy „Miklós! Én hozzád akarok menni feleségül.” A szülők akaratához igazodva azonban meg kellett várniuk, míg Radnóti ledoktorál Szegeden. 1935. augusztus 11-én összeházasodtak, közös otthonukat a Pozsonyi út 1. szám alatti ház második emeletén rendezték be.

Ferencz Győző a Radnóti Miklós élete és művészete című könyvében írja, hogy Fanni méltó szellemi társa, értő kritikusa volt a költőnek, a kapcsolatuk az egyenlőségben, a kölcsönös tiszteletben alapult.

Alakját férje számos költeményben megörökítette. Róla szól a Két karodban című vers, az Erőltetett menet halhatatlan sora: „és Fanni várna szökén a rőt sövény előtt”.

A munkaszolgálatba hurcolt költő számára Fanni jelentette a biztos pontot, a kapaszkodót, az élethez való köteléket. 1944-ben – nem sokkal meggyilkolása előtt – is hozzá írta verseit, a Hetedik eclogát és a Levél a hitveshez című költeményt.

A gondtalan derűt megidéző „A la recherche” – című verse a balatoni nászútból, a kővágóörsi emlékekből fakadó visszaemlékezés lehet, amikor a költőbarátokkal az egyik kővágóörsi-révfülöpi pincénél borozgattak:

*„Régi szelid esték, ti is emlékké nemesedtek!
Költőkkel s fiatal feleségekkel koszorúzott
tündöklő asztal, hova csúszol a múltak iszapján?
hol van az éj, amikor még vígan szürkebarátot
ittak a fürge barátok a szépszemű karcsu pohárból?”*

Kilenc év adatik kettejüknek – Miklósnak és Fanninak – házaspárként. Fanni egész életében hű maradt a költőhöz. Budapesten, a Pozsonyi úton, abban a lakásban élt, amit házasságkötésük óta béreltek férjével. A második emeleti névtáblán ma is ez olvasható: dr. Radnóti Miklós.

Radnóti Miklós hagyatékának összegyűjtője, őrzője és közrebocsátója, Radnóti Miklósné Gyarmati Fanni február 15-én, hajnalban, 102 esztendőskorában hunyt el. A Balaton mellett pár hónapja avatott gránit emléktábla immár mindkettőjük emlékét őrizni fogja!

KZ

ANNO

Apróságok Wesley életéből

1. Keresztényi bőszívűség. Ha valahol nem volt hely a vallásos rajongás számára, úgy Wesleynél biztosan nem volt. A londoni gyülekezetnek volt egy tagja, akinek különös nézete volt egy bizonyos dolgot illetően és ezzel nyugtalanította a gyülekezetet. Wesley Károly ezt megtudta és eltiltotta a gyülekezettől. Amikor a legközelebbi gyülekezeten jelen volt Wesley János, az a bizonyos férfi megkérdezte őt, hogy vajon ő ki lett-e zárva a gyülekezetből az ő különös nézete végett? „Milyen nézett végett?” kérdezte őt Wesley. „A kiválasztásra vonatkozó véleményem végett” válaszolta ő. „Én azt hiszem, hogy egy bizonyos számú ember kezdettől fogva kiválasztott az üdvösségre és ezek bizonyosan üdvözülnek, az emberiség másik részének ellenben el kell vesznie.” Wesley csupán azt mondta neki, hogy ő sohasem tudakolta az ő véleményét ezt illetően. Csupán annyit vár el tőle erre vonatkozólag, hogy civakodás által másokat nem fog nyugtalanítani. De ez nem akart szóra hallgatni, mire Wesley még hozzátette, hogy attól tart, miszerint e nézet sem neki, sem másoknak használni nem fog. A rajongó erre azzal fenyegetőzött, hogy a világba ki fogja kürtölni, hogy Wesley János és Károly hamis próféták és hogy gyülekezetükben 14 napon belül zavar fog támadni. Végre eltávozott és Wesley nyugodtan menni hagyta. (Forrás: *Békeharang*, VI. évfolyam, 1. szám – Budapest, 1915. január hó 1.)

2. Az idő lelkiismeretes kihasználása. Hallné asszony, Wesley nővére, Dr. Johnson Sámuel úrral Salisburyban nagyon jó barátságban élt. Dr. Johnson megkérte Hallné asszonyt, hogy keressen rá alkalmat, hogy Wesleyvel megismerkedhessen. Hallné megnyerte testvére ígéretét, úgy hogy Dr. Johnson meghívta ebédre. A vendéglátó, Wesley ideje szerint rendelte az ebédet két órára. Wesley két órát szánt a látogatásra és mivel az ebéd csak három órakor állt készen, Dr. Johnson az időt ebéd előtt társalgásra használta ki. Amint azonban az ebéd véget ért Wesley felkelt az asztaltól és elutazott. A doktor emiatt igen csalódva érzé magát és ezt nem is tudta elrejtteni. Hallné asszony e kérdéssel fordult hozzá: „Hogy mondja, Doktor úr, testvérem két óra hosszáig volt Önnél?” – „Két óra hosszáig, Asszonyom!” viszonzá ő, „én egész nap és egész éjjel eltudnék társalogni fivérével!”

Nővérenek és vendéglátójának eme kijelentései, Wesley nagy társalgási tehetségéről, valamint idejének lelkiismeretes kihasználásáról tesznek bizonyosságot. Dr. Johnson még ezeket fűzte hozzá: „Wesley János társalgása kitűnő, de soha nincs elég ideje. Mindig bizonyos időben félbe kell szakítania a beszélgetést és el kell távoznia.” Egyszer valaki, mikor Wesleyt tovasietni látta, utána kiáltott: „Wesley úr, nincs szüksége rá, hogy annyira siessen!” – Erre ezt felelte: „A henyesség és én elbűcsúztunk egymástól.”

Fletcher János Wesleyről a következőket mondja: „Bár már hetven év súlya terheli és mintegy harminc ezer lélekre visel gondot, Wesley fáradhatatlan buzgalma és sokoldalú tevékenysége által megszegyeníti talán az egész kereszténység fiatal lelkészeit: Már többnyire fújta az evangélium harsonáját és húsz mérföldnyire lovagolt, mielőtt a legtöbb lelkész, akik munkáját megvetik puha ágyukat elhagyták volna.”

(Forrás: *Békeharang*, VI. évfolyam, 4. szám – Budapest, 1915. február hó 15.)

A szövegben szándékosan hagytuk meg az eredeti írásmódot. A Szerk.

AJÁNLÓ

FILM

Végszükség (John Q)

színes, magyarul beszélő, amerikai thriller; 116 perc, 2002

John Quincy Archibald (*John Q* - Denzel Washington) fiánál szívnagyobbodást állapítanak meg. Szívátültetésre van szüksége, ám az apa biztosítása nem fedezi a műtétet. John Q úgy dönt, túsul ejti a kórház néhány betegét, amíg a fia neve nem kerül fel a donorra várók listájára.

KÖNYV

Sánta Ferenc: Az ötödik pecsét

„Mindannyian oda vagyunk kötözve más emberek életéhez, és nem dönthetünk szívünk szerint! Néha miattuk vagyunk képesek erősek lenni, s máskor miattuk vagyunk gyengék!”

KKS

ÉLET ÉS VIDÁMSÁG

Választani, dönteni nem könnyű. Íme, néhány példa erre, amiket viszont a tévedések tesznek viccessé, „könnyűvé”.

„A múltkor meditáltam rajta.” (Meditálni a helyes szó. Az pedig jó, ha töprengünk, tünődünk a dolgok felett, mielőtt döntést hoznánk.)

„Az az ember botját se füllesztette.” (Botját fülleszteni nem lehet, csak esetleg füle botját se mozdítani valamire. Mindenesetre nem szép dolog ez, ha valaki segítséget kér tőlünk.)

„Kaptam az OTP-től egy fejszólítást.” (Inkább fájni szokott a fejünk, ha kapunk egy felszólítást.)

„Egy dologban vagyok tökéletes: az alkalmatlanságban.” (Nem jó választás.)

„Inkább a katolikus templomba megy, mert ott több a feszültség.” (Reméljük, hogy a feszület több, nem a feszültség, mert nem hisszük, hogy valaki feszültségre vágyik, azért látogat el más gyülekezetbe.)

Iklódyék, Kisvárd

HAVI ISTENTISZTELETI REND

Az Európai Unió a 2014-es évet „A család és a munka összehangolása évének” nyilvánította

Az év igéje: „Isten közelsége oly igen jó nékem.” Zsoltárok 73,28a

Egyházi évünk mottója: Alkotásra és közösségre teremtve

2014. MÁRCIUS

Március hónap igéje: „Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.” János 13,35

Istentiszteletek		Bibliaórák	
	Igehely	A szeretet érzelem vagy/és feladat	
Március 2. Ötvened vasárnap	1 Mózes 13,5-18 Lukács 18,31-34 1 Korinthus 13,1-13	Első hét	5 Mózes 7 Isten a szeretetét tetteivel mutatja ki és ugyanezt várja el népétől is „... szeret benneteket az Úr, és megtartja azt az esküt, amelyet atyáitoknak tett.”
Március 9. Böjt 1. vasárnapja	Lukács 9,38-45 2 Korinthus 6,1-10 1 Mózes 3,1-13	Második hét	Máté 24,3-14 A szeretet a szenvedések között? „Mivel pedig megsokasodik a gonoszság, a szeretet sokakban meghidegül.”
Március 16. Böjt 2. vasárnapja	Máté 12,15b-21 1 Thesszalonika 4,1-8 Ézsaiás 5,1-7	Harmadik hét	Róma 12,9-21 Szeretet a mindennapokban „A szeretet ne legyen képmutató. Iszonyodjatok a gonosztól, ragaszkodjatok a jóhoz.”
Március 23. Böjt 3. vasárnapja	János 1,35-40 Efézus 5,1-9 1 Királyok 19,1-8	Negyedik hét	1 Korinthus 13,1-3 A karizmák és a szeretet „Ha emberek vagy angyalok nyelvén szólok is, szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy pengő cimbalom.”
Március 30. Böjt 4. vasárnapja	János 6,48-59 Galata 4,21-31 Ézsaiás 54,7-10		

RÍMELŐ

**József Attila:
*Hazám***

1

Az éjjel hazafelé mentem,
éreztem, bársony nesz inog,
a szellőzködő, lágy melegben
tapsikolnak a jázminok,

nagy, álmos dzsungel volt a lelkem
s háltak az uccán. Rám csapott,
amiből eszméletem, nyelvem
származik s táplálkozni fog,

a közösség, amely e részeg
ölbecsáló anyatermészet
férfitársaként él, komor
munkahelyeken káromkodva,
vagy itt töpreng az éj nagy odva
mélyén: a nemzeti nyomor.

2

Ezernyi fajta népbetegség,
szapora csecsemőhalál,
árvaság, korai öregség,
elmebaj, egyke és sivár

bűn, öngyilkosság, lelki restség,
mely, hitetlen, csodára vár,
nem elegendő, hogy kitessék:
föl kéne szabadulni már!

S a hozzáértő dolgozó
nép gyülekezetében
hányi-vetni meg száz bajunk.
Az erőszak bűvöletében
mint bánja sor törvényhozó,
hogy mint pusztul el szép fajunk!

3

A földesúr, akinek sérvig
emeltek tönköt, gabonát,
csákányosokkal pusztta tért nyit,
szétveret falut és tanyát.

S a gondra bátor, okos férfit,
ki védte menthetlen honát,
mint állatot terelni értik,
hogy válasszon bölcs honatyát.

Cicáznak a szép csendőrtollak,
mosolyognak és szavatolnak,
megírják, ki lesz a követ,
hisz „nyiltan” dönt, ki ezer éve
magával kötve mint a kéve,
sunity vagy parancsot követ.

4

Sok urunk nem volt rest, se kába,
birtokát óvni ellenünk
s kitántorgott Amerikába
másfél millió emberünk.

Szíve szorult, rezgett a lába,
acsargó habon tovatűnt,
emlékezően és okádva,
mint aki borba fojt be bünt.

Volt, aki úgy vélte, kolomp szól
s társa, ki tudta, ily bolondtól
pénzt eztán se lát a család.
Multunk mind össze van torlódva
s mint szorongó kivándorlókra,
ránk is úgy vár az új világ.

5

A munkásnak nem több a bére,
mint amit maga kicsikart,
levesre telik és kenyérré
s fröccsre, hogy csináljon ricsajt.

Az ország nem kérdi, mivégre
engedik meggyűlni a bajt
s mért nem a munkás védelmére
gyámolítják a gyáripart.

Szövőolány cukros ételekről
álmodik, nem tud kartelekről.
S ha szombaton kezébe nyomják
a pénzt s a büntetést levonják:
kuncog a krajcár: ennyiért
dolgoztál, nem épp semmiért.

6

Retteg a szegénytől a gazdag
s a gazdagtól fél a szegény.
Fortélyos félelem igazgat
minket s nem csalóka remény.

Nem adna jogot a parasztnak,
ki rág a paraszt kenyerén
s a summás sárgul, mint az asztag,
de követelni nem serény.

Ezer esztendő távolából,
hátán kis batyuval, kilábol
a népségből a nép fia.
Hol lehet altiszt, azt kutatja,
holott a sírt, hol nyugszik atyja,
kellene megbotoznia.

7

S mégis, magyarnak számkivetve,
lelkem sikoltva megriad -
édes Hazám, fogadj szivedbe,
hadd legyek hűséges fiad!

Totyogjon, aki buksi medve
láncon - nekem ezt nem szabad!
Költő vagyok - szólj ügyészedre,
ki ne tépje a tollamat!

Adtál földmívest a tengernek,
adj emberséget az embernek.
Adj magyarságot a magyarnak,
hogy mi ne legyünk német gyarmat.
Hadd írjak szépet, jót - nekem
add meg boldogabb énekem!
(1937. május)